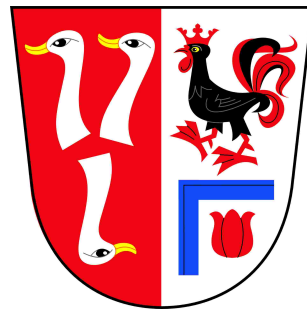

Lužanský občasník

Ročník 14

číslo 28

prosinec 2018 – červen 2019

Pro občany Lužan, Dlouhé Louky, Zeleného a Zelené Hory

ZDARMA

SLOVO STAROSTKY

Vážení spoluobčané,

blíží se nám konec prosince a my se celý adventní čas snažíme o pohodovou atmosféru v našich domovech, o zklidnění, které se nám opět nějak nepodařilo a věříme, že se snad o svátečních vánočních dnech toto zklidnění dostaví. A také v tomto čase bilancujeme právě uplynulý rok. Pro nás na úřadu byl tento rok velice náročný, a nejenom pro nás, ale i pro divadelníky, hasiče, sportovce – zkrátka letos se všichni snažili o zvelebení obce, svého majetku, nebo třeba o bohatší kulturní nabídku. Hasiči v letošním roce oslavili 135. výročí založení, ochotníci 100. výročí vzniku ochotnického divadla, fotbalisté mají opravenou kanalizaci v kabinách a v okresním přeboru uspokojujivé výsledky a co se týče nás, zastupitelů? Zásadní pro nás byly volby na začátku října, kdy jste si zvolili zastupitelstvo na další 4 roky. Víme, že žádná změna nebyla, o to víc si vážíme všech, kteří přišli do volebních místností a svým hlasem podpořili složení zastupitelstva tak, jak vám bylo doručeno na volebním lístku. Všichni se budeme snažit, abyste byli s naší prací spokojeni a všechny schválené projekty byly smysluplné. Za pomoci dotačních titulů se budeme snažit řešit projekty s největší finanční zátěží pro obec, zkrátka chceme spravovat obec s péčí řádného hospodáře. I nadále chceme samozřejmě podporovat místní spolky, bez kterých by byl život v obci nudný a nezajímavý. Chtěla bych všem aktivním členům spolků poděkovat za bezvadnou spolupráci v uplynulém období a věřím, že i nadále se budeme vzájemně podporovat.

V závěru roku dochází vždy ke schvalování ceny vodného a stočného. Stočné v Lužanech bude navýšeno nepatrně o 66 haléřů za m³, bohužel vzrůst ceny u vodného bude markantnější. Jednak je to z důvodu každoročního odvodu finančních prostředků do fondu rozvoje, který je povinná obec zřizovat a odvody každoročně zvyšovat, tak aby byl dodržen plán rozvoje, jednak jsou důvodem vysoké doplatky, které v posledních letech Obec Lužany musí platit provozovateli. Obec přispívala 5,- Kč, v letošním roce 6,- Kč na m³ vody všem obyvatelům obce Zelené, přesto má vždy nemalé doplatky na provoz účtované ke konci roku. Proto byla cena vody zvýšena na 58,- Kč, 8,- Kč z této částky bude hradit obec. Co se naopak nezvyšuje, i když náklady každým rokem rostou přímou úměrou, jsou odpady. Sice byly navýšeny ceny u separovaného odpadu, ale poplatek 600,- Kč na osobu zůstává stejný. Termíny pro výběr poplatků v příštím roce jsou určeny v Lužanech na pondělí 18. a středu 20. února, v Dlouhé Louce 25. února (od 15.00 hod.) a v Zeleném 27. února (od 15.00 hod.). Při té příležitosti bude samozřejmě vybírán i poplatek za psy. Chtěla bych na tomto místě ještě jednou připomenout, abyste při pořizování nové nádobky na odpad kupovali popelnici s objemem 110 l nebo

120 l, za popelnice o objemu 240 l jsou poplatky, které zaplatí obec vývozové firmě, jednou tak dražší. Společenský trend je takový, a myslím, že i naše obec se snaží držet tohoto trendu, ukládat do popelnic opravdu jen odpad, který nelze jinak vytrít. Proto v příštím roce plánujeme rozšíření nádob a úpravu sběrného místa na rampě u „magacinu“ v Lužanech, kde dojde k dalšímu třídění odpadů.

I když jsme zvyklí, že v posledních letech nejsou zimy tak bohaté na sníh jako v minulosti, přesto bych vás chtěla požádat o jednu laskavost. Pokud budete vědět o vydatnějších sněhových přeháňkách, zaparkujte své automobily na vašich pozemcích, aby mohla být provedena kvalitní zimní údržba místních komunikací a chodníků. Pokud dojde při údržbě k poškození vozidla, nebudeme respektovat vzniklé škody. Vozidla patří na váš pozemek, jak jsem již několikrát v občasníku upozorňovala.

Jsmo rádi, že na pozemcích nové bytové výstavby se objevila první vlaštovka – rodinný domek – a další jsou již připraveny k výstavbě v příštím roce. Bohužel až nyní s několikaměsíčním zpožděním jsme získali projektovou dokumentaci na inženýrské sítě pro 2. etapu výstavby, čeká nás schvalovací kolečko po úřadech a samotná realizace. Doufáme, že již teď půjde vše hladce a do konce roku 2019 budou sítě zrealizovány.

Slibili jsme vám přehled investičních akcí za uplynulá volební období. Bohužel práce na úřadu byla v 2. polovině roku ve znamení kontrol, vyúčtování dotací a dalších časově náročných prací, proto toto mimořádné číslo občasníku vyjde na začátku roku 2019.

Přijměte od nás malý dárek, který jsme mimořádně připravili ke každému výtisku občasníku, a který by vám měl připomínat 100. výročí vzniku naší republiky.

Před koncem roku mi dovolu, abych vám do roku 2019 popřála hlavně pevné zdraví a hodně rodinné pohody.

Věra Petrželková

Co najdete v tomto čísle Lužanského občasníku:

Fotosoutěž Mikroregionu Přeštice	7
Oslavy 100. výročí republiky	8
Historie Zelené Hory	13
Kapela Lužanka	16
Činnost SDH	21

Příští číslo vyjde v červenci.

Uzávěrka příspěvků 15. června 2019.

VOLBY DO ZASTUPITELSTVA OBCE LUŽANY KONANÉ VE DNECH 5. A 6. ŘÍJNA 2018

OKRSEK Č. 1 – LUŽANY

celkem voličů 377
vydané obálky 160
platné hlasy 983
volební účast 42,44 %

VÝSLEDKY HLASOVÁNÍ

1 Petrželková Věra	124
2 Kalčík Karel DiS.	112
3 Rymus Petr	106
4 Flidr Josef	110
5 Koukolíková Václava	106
6 Duchek Jaromír Ing.	104
7 Motlík Václav Ing.	106
8 Šašek Luboš	107
9 Janota Roman	108

OKRSEK Č. 2 – DLOUHÁ LOUKA

celkem voličů 82
vydané obálky 31
platné hlasy 198
volební účast 37,80 %

VÝSLEDKY HLASOVÁNÍ

1 Petrželková Věra	25
2 Kalčík Karel DiS.	23
3 Rymus Petr	20
4 Flidr Josef	20
5 Koukolíková Václava	20
6 Duchek Jaromír Ing.	20
7 Motlík Václav Ing.	21
8 Šašek Luboš	29
9 Janota Roman	20

OKRSEK Č. 3 – ZELENÉ

celkem voličů 81
vydané obálky 28
platné hlasy 190
volební účast 34,57 %

VÝSLEDKY HLASOVÁNÍ

1 Petrželková Věra	23
2 Kalčík Karel DiS.	22
3 Rymus Petr	21
4 Flidr Josef	21
5 Koukolíková Václava	22
6 Duchek Jaromír Ing.	20
7 Motlík Václav Ing.	20
8 Šašek Luboš	21
9 Janota Roman	20

Ustavující zasedání nového zastupitelstva Obce Lužany proběhlo ve středu 31. 10. 2018. Starostkou obce byla zvolena paní Věra Petrželková, místostarostou obce byl zvolen pan Karel Kalčík, předsedou finančního výboru pan Petr Rymus a předsedou kontrolního výboru pan Josef Flidr.

ZMĚNA PROVOZU OBECNÍHO ÚŘADU

V rámci velké rekonstrukce budovy Obecního úřadu v Lužanech dojde k přemístění kanceláře účetní a kanceláře starostky a místostarosty do prostor místní knihovny v tomtéž objektu od ledna 2019. O přesném termínu budeme včas informovat. Obec Lužany získala na tuto akci dotaci z Programu stabilizace a obnovy venkova Plzeňského kraje v celkové výši 500 000,- Kč, konečné náklady jsou samozřejmě ale vyšší a šplhají k částce 1 600 000,- Kč. Není to malá částka, a proto dovoluji, abych Vás seznámila s pracemi, které bude nutné na této budově provést. Předně to bude statické zajištění celého objektu a následné jeho zateplení a výměna oken v zadním traktu budovy.

Objekt obecního úřadu vznikl stavební úpravou staršího rodinného domu nástavbou 2. nadzemního podlaží a přístavbou schodišťového prostoru s mezipodestou. Vlivem nedostatečného založení přístavby, kdy základová spára leží zcela ve zpětném zasypu původního suterénu a podcenění otázek prostorové tuhosti objektu v době projektování a následné výstavby, došlo v průběhu užívání k rozvoji trhlin ve zdivu dostavovaných částí. Trhliny se zvětšily i po stavebních pracích na silnici a chodnících. Ocelová táhla budou ukládána co nejvíce k povrchu nosného zdiva – do drážek cihelného zdiva, v případě pórobetonových tvárnic bude nutné táhla nechat na povrchu a přiznat je v interiéru, případně snížit stropy v místnostech. Samozřejmě dojde k opravám omítek a k opravám sociálních zařízení, které budou i nově obloženy. Zároveň dojde k výměně starých oken za nová plastová v celém zadním traktu a k výměně zadních vchodových dveří. Na závěr nás čeká zateplení objektu z východní i západní strany a zateplení střechy.

ZALOŽENÍ OVOCNÉHO SADU

Na jaře r. 2018 jsme získali dotaci z programu Ochrana přírody 2018 Plzeňského kraje na založení ovocného sadu v Lužanech v částce 18 314,- Kč. Obecní sad jsme založili na již nevyužívané části pozemku parc.č. 453/1 vedle fotbalového hřiště směrem na Přeštice. Když v roce 2017 proběhlo kácení topolů v severní části fotbalového hřiště, byla správním orgánem nařízena náhradní výsadba. V této lokalitě díky scelování polí prakticky chybí v krajině ovocná stromořadí, nebo stromy nacházíme opravdu jen nahodile. Ovocné sady představují jedinečný fenomén naší krajiny, který by pro další generace měl být zachován, a proto bylo snahou zastupitelů obce, a zejména zahradní architektky pí. Jitky Dlouhé, DiS. o navrácení těchto dřevin zpět do krajiny. Místo topolů byly vysázeny dvě řady jeřábů, dále zde nalezneme třešně, slivoně, hrušně i ořešáky. Celkové náklady na založení sadu činily 37 580,- Kč.

ZPRÁVY Z OBECNÍHO ÚŘADU

ROZPOČET OBCE NA ROK 2019 – návrh (schválen 19. 12. 2018)

ROZPOČET 2019 – PŘÍJMY		
DPFO – závislá činnost	/1111/	1 800 000,- Kč
DPFO – SVČ – z výnosu	/1112/	50 000,- Kč
DPFO – zvl. sazba	/1113/	160 000,- Kč
DPPO	/1121/	1 600 000,- Kč
DPH	/1211/	3 500 000,- Kč
Daň z nemovitostí	/1511/	600 000,- Kč
Poplatky za odpady	/1337/	420 000,- Kč
Poplatky za psa	/1341/	10 000,- Kč
Daň z loterií	/1351/	50 000,- Kč
Správní poplatky	/1361/	3 000,- Kč
Dotace sociál. fondu na rok 2018	/4134/	50 000,- Kč
Převody ze sociálního fondu	/4139/	50 000,- Kč
Příjem z lesa	/1031 2111/	100 000,- Kč
Nájemné vodovod	/2310 2139/	15 000,- Kč
Nájemné kanalizace	/2321 2139/	170 000,- Kč
Vyúčtování otopu ZŠ	/3113 2119/	130 000,- Kč
Nájemné KD	/3392 2132/	75 000,- Kč
Příjem z akcí kult. komise	/3399 2119/	20 000,- Kč
Příjem z prodeje pozemků	/3699 3111/	2 000 000,- Kč
Odpady – textil	/3723 2111/	1 000,- Kč
Ostatní odpady – železo	/3723 2111/	10 000,- Kč
Příjem za vytríděný odpad	/3725 2119/	100 000,- Kč
Příjem za péči o veřejnou zeleň	/3745 2111/	2 000,- Kč
Příjem za stravné od zaměst.	/6171 2111/	14 000,- Kč
Příjmy z pronájmu pozemků	/6171 2131/	25 000,- Kč
Příjmy z pronájmu nemovitostí	/6171 2132/	2 000,- Kč
Příjem z prodeje plyn. zařízení	/6171 3112/	3 200 000,- Kč
Příjmy z úroků	/6310 2141/	1 000,- Kč
PŘÍJMY CELKEM		14 158 000,- Kč

ROZPOČET 2019 - VÝDAJE		
Místní komunikace	/2212/	605 000,- Kč
Les	/1036/	75 000,- Kč
Dopravní obslužnost	/2221/	37 000,- Kč
Vodovod Zelené	/2310/	250 000,- Kč
Kanalizace	/2321/	8 060 000,- Kč
Školství	/3113/	915 000,- Kč
Knihovna	/3314/	10 000,- Kč
Kronika	/3319/	5 000,- Kč
Obnova kapliček – nákup	/3326 5139, 5169/	205 000,- Kč
Poplatky OSA	/3341 5192/	14 000,- Kč
Kulturní dům	/3392/	110 000,- Kč
Kulturní komise	/3399/	100 000,- Kč
Hřiště	/3421/	52 000,- Kč
Veřejné osvětlení	/3631/	665 000,- Kč
Neinvestiční dotace obč. sdružením	/3419/	53 000,- Kč
Výstavba a údržba místních inženýrských sítí	/3633 6121/	500 000,- Kč
Územní plán	/3635/	50 000,- Kč
Komunální služby – skladiště	/3639/	519 000,- Kč
Výdej na územní rozvoj	/3699 5169/	120 000,- Kč
Výdej na územní rozvoj	/3699 6121/	60 000,- Kč
Odpadové hospodářství	/3722, 3725/	745 000,- Kč
Péče o zeleň	/3745/	190 000,- Kč
Pečovatelská služba	/4351/	5 000,- Kč
Krizové řízení	/5273/	30 000,- Kč
Bezpečnost a veřejný pořádek (přestupky)	/5311/	1 000,- Kč
SDH – JSDHO	/5512/	50 000,- Kč
Zastupitelstvo obce	/6112/	1 200 000,- Kč
Vnitřní správa OÚ	/6171/	3 936 000,- Kč
Služby peněžních ústavů (poplatky)	/6310/	10 000,- Kč
Pojištění	/6320/	35 000,- Kč
Převody rezervních fondů + P.F. zaměstnanci	/6330/	50 000,- Kč
Převody – sociální fond	/6330/	50 000,- Kč
VÝDAJE CELKEM		18 707 000,- Kč

Rozdíl PŘÍJMY – VÝDAJE

- 4 549 000,- Kč

Financování

Změna stavu prostředků na BÚ/8115/
Předpokládaný zůstatek peněžních
prostředků celkem k 1. 1. 2019
Očekávaný zůstatek peněžních
prostředků celkem k 31. 12. 2019

4 549 000,- Kč

10 700 000,- Kč

6 151 000,- Kč

KULTURNÍ AKCE

PŘEHLED KULTURNÍCH AKCÍ KONANÝCH V ROCE 2019

NÁZEV AKCE	TERMÍN	ORGANIZACE	MÍSTO KONÁNÍ
Hasičský bál	18. 1. 2019 (20.00)	SDH Lužany	KD Lužany
Taneční zábava – Agnes Rock revival band, Morčata na útěku	25. 1. 2019 (20.00)	Hostinec Lužany	KD Lužany
Dětský bál	26. 1. 2019 (14.00)	OÚ Lužany	KD Lužany
Sportovní ples	8. 2. 2019 (20.00)	TJ Sokol Lužany	KD Lužany
Divadelní maškarní bál	8. 3. 2019 (20.00)	Ochotnický kroužek Lužany	KD Lužany
Taneční zábava – Vejce + Band	29. 3. 2019	Hostinec Lužany	KD Lužany
Autobusový zájezd	duben 2019	OÚ Lužany	
Taneční zábava – Benefit + Agnes	20. 4. 2019	Hostinec Lužany	KD Lužany
Divadelní představení – Svátek matek	květen 2019	OÚ Lužany	
Pouťová zábava	4. 5. 2019	SDH Dlouhá Louka	KD Dlouhá Louka
Den dětí	1. 6. 2019	Ochotnický kroužek Lužany	Hřiště TJ Sokol Lužany
Lužanská „50“	8. 6. 2019		
Vítání občánků	15. 6. 2019	OÚ Lužany	Zámek Lužany
Lužanská prakiáda	září 2019	TJ Sokol Lužany	Hřiště TJ Sokol Lužany
Pouťová zábava	14. 9. 2019 (21.00)	SDH Lužany	KD Lužany
Lužanská „50“	28. 9. 2019		
Taneční zábava – Agnes	5. 10. 2019	Hostinec Lužany	KD Lužany
Setkání seniorů	říjen 2019 (15.00)	OÚ Lužany	KD Lužany
Oslava Sv. Martina	9. 11. 2019 (17.00)	OÚ Lužany	
Výroční valná hromada & Setkání bývalých hráčů	listopad 2019	TJ Sokol Lužany	KD Lužany
Tvorba adventní dekorace	30. 11. 2019	OÚ Lužany	Zasedací místnost OÚ Lužany
Mikulášská nadílka	30. 11. 2019	OÚ Lužany	KD Lužany
Slavnostní valná hromada SDH Lužany	7. 12. 2019	SDH Lužany	KD Lužany
Vánoční koncert	prosinec 2019	OÚ Lužany	Zámek Lužany
Vánoční pochod	25. 12. 2019 (9.00)	TJ Sokol Lužany	
Šipkový turnaj	25. 12. 2019	Šipkaři „Běsnící komáři“	KD Lužany

POUŤOVÝ VÍKEND

Společenské složky v obci si pro pouťový víkend ve dnech 15. a 16. 9. 2018 připravily pro všechny občany kulturní či sportovní akce. Po celou sobotu a neděli byl zpřístupněn Zámek Josefa Hlávky v rámci Dnů evropského dědictví. Za fotbalem jsme sice museli vyjet do Kláštera, ale fotbalisté měli i v tomto utkání své fanoušky na hřišti. V sobotu od 21,00 hodin uspořádali hasiči pouťovou zábavu, kdy k tanci a poslechu hrál BERBAND.

V neděli pak všichni mohli navštívit mimořádně otevřenou výstavu k 100. výročí vzniku ochotnického divadla v zasedací místnosti Obecního úřadu v Lužanech, kterou si pro spoluobčany připravili členové ochotnického kroužku. Pro všechny děti byl v parku u zámku umístěn nafukovací skákací hrad, který byl díky pěknému počasí permanentně obsazený. V neděli se také uskutečnila tradiční poutní mše v kapli lužanského zámku.

SETKÁNÍ SENIORŮ

Na setkání seniorů se sešli všichni dříve narození do sálu Kulturního domu v Lužanech v sobotu 20. října 2018. Na začátku setkání vystoupila děvčata z kroužku šikovných rukou s tanečním vystoupením pod vedením Hany Lindnerové a po projevu starostky obce pak vystoupily děti s pohádkou O Zlatovlásce, kterou s nimi nacvičila paní Marie Hořká a paní Věra Drdová. Děti ze základní a mateřské školy prezentovaly své výtvary na nástěnkách po obvodu celého sálu. Poté připravili pořadatelé pro zúčastněné nejen dárkové deštníky, ale i občerstvení a samozřejmě nechyběla ani hudba – letos vystoupila kapela Stavovanka. V ní jsme mohli uvidět známou tvář – pana Antonína Fořta ze Zeleného.

VÝLOV RYBNÍKA

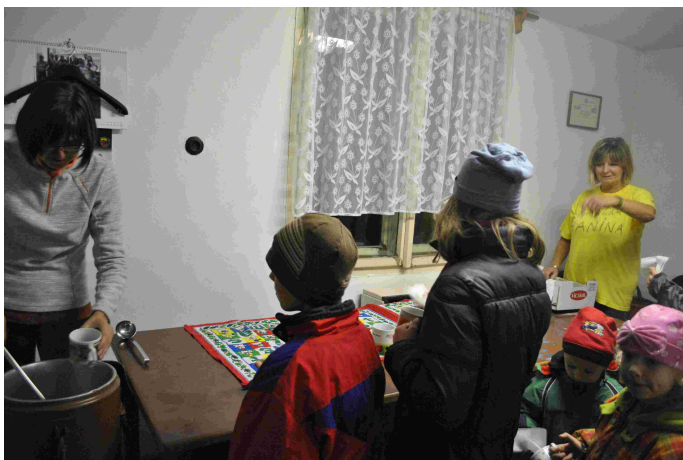
Fotografiemi si můžeme připomenout pravidelný podzimní výlov Lužanského rybníka, který se letos uskutečnil ve středu 24. října. Na hrázi bylo možné koupit kapry i amury a nechyběly ani vyuzené ryby z Klatovského rybářství.

LAMPIÓNOVÝ PRŮVOD

Na mnoha místech republiky se konal lampionový průvod u příležitosti státního svátku 28. října. Naše obec si lampionovým průvodem připomíná svátek Sv. Martina a nejinak tomu bylo i v letošním roce. U pomníku padlým spoluobčanům v Lužanech jsme se sešli v hojném počtu, abychom si poslechli zajímavé informace o historii lampionů a pak se mohli vydat na procházku po celé obci. Všechny děti se samozřejmě nejvíce těší na výborné martinské rohlíčky, které nám každým rokem upeče paní Lindnerová a také na vánoční čaj připravený paní Koukolíkovou. Po procházce obcí na nás v hasičské zbrojnici čekalo toto občerstvení. Všechny děti dostalo sladkou odměnu a zahrálo se čajem.

TVORBA ADVENTNÍ DEKORACE

MIKULÁŠ

Kulturní dům v Lužanech patřil v sobotu 1. 12. 2018 všem dětem – jak těm hodným, tak těm, co občas zazlobí. Ano, řeč je o Mikulášské nadílce, kterou si pro děti připravila kulturní komise OÚ Lužany. Anděl a čerti samozřejmě nemohli chybět, a tak někdy nebyla nouze ani o nějakou tu slzičku v dětských očích. Ale všechny se moc snažily přednést naučenou básničku či písničku a odměnou jim pak byl balíček od Mikuláše. Ale podvečer nebyl jen o mikulášské nadílce, děti se před ní mohly podívat na pohádku Červená Karkulka a Šípková Růženka „Docela malinkého divadla z Příchovic“. Dokonce si všichni společně zahráli a zazpívali. Toto divadlo pozvali členové lužanského ochotnického kroužku náhradou za představení Úhlavanu z Přestic, kdy jeho členové měli vystoupit s pohádkou, ale z technických důvodů představení zrušili.

FOTOGRAFICKÁ SOUTĚŽ MIKROREGIONU PŘEŠTICKO

Mikroregion Přesticko pořádá i v letošním roce fotosoutěž pod názvem Přesticko ve fotografii. Fotografie amatérských fotografů jsme si mohli prohlédnout v Domě historie Přesticka až do 18. listopadu 2018.

V 9. ročníku byla vyhlášena kategorie do 15 let, nad 15 let a společná kategorie elektronické foto. Porota ve složení: Josef Kubát, Ing. Jiří Běl, Mgr. Karel Naxera, Václav Živný a Ester Anna Soukupová hodnotila samostatně s možností udílení bodů v rozmezí 1 – 5 bodů.

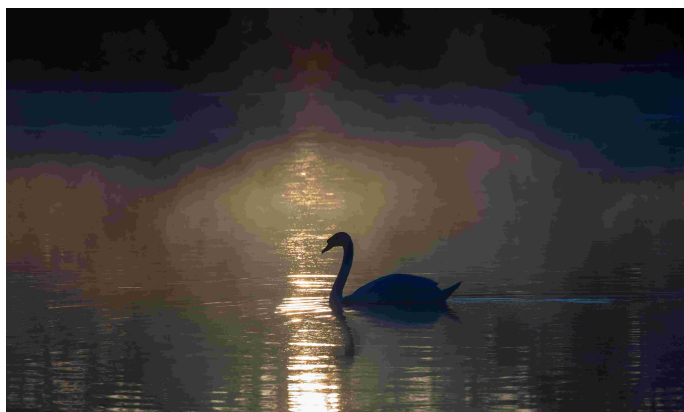
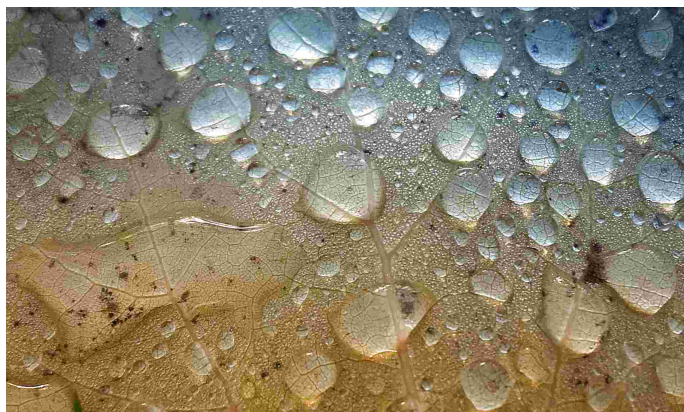
V kategorii elektronické foto zvítězil pan Karel Beneš ze Zeleného se snímkem „Vrásky na kapkách“, druhé místo obsadila Vladislava Kopečková se snímkem „Rozkvetlý strom“.

V kategorii do 15 let zvítězil Lukáš Faltejsek se snímkem „Zimní svítání“, druhé místo obsadila Adéla Rollingerová se snímkem „Vážka“. V kategorii nad 15 let zvítězil opět pan Karel Beneš se snímkem „Noční hlídka“, druhé místo patří Věře Nozar Burdové se snímkem „Cesta“, 3. místo obsadil Jakub Homolka se snímkem „A vo tom to je“ a na 4. místě se umístila Drahomíra Studničková se snímkem „Proměna Divokého potoka“. I přesto, že se do letošního ročníku přihlásil malý počet soutěžících, byly jejich snímky velmi zajímavé a výsledky vyrovnané. Všichni ocenění dostali poukázky na odběr zboží v hodnotě od 500 Kč do 3 000 Kč, keramiku z dílny Základní speciální školy Diakonie ČCE v Merklíně, květinu a pamětní list.

Z vítězných snímků byly vydány kapesní kalendáříky. Při vernisáži vystoupili manželé Šmatovi se svým hudebním programem a o průvodní slovo se postarala Marie Marková. Mikroregion Přesticko se těší na vaše snímky v 10. ročníku soutěže, který bude vyhlášen během května 2019. Proto foťte a v příštím roce se určitě zúčastněte!

Zdroj: Přestické noviny, Mikroregion Přesticko

Milí spoluobčané,

přestože málokomu v tomto sychravém předvánočním čase zabloudí myšlenky k teplíčku a jarnímu počasí, vše se točí kolem příprav Vánoc a oslav Nového roku, již připravuji další výlet od Obecního úřadu v Lužanech.

Opět bych Vás ráda pozvala na společně strávený den.

A abyste se do jara, kdy se výlet uskuteční, měli na co těšit, mám tu malou ochutnávku. Společně se mimo jiné vydáme na Orlickou přehradu, která je součástí Vltavské kaskády v jižních a středních Čechách. Nese jméno zámku Orlik, který se nachází jen pár metrů nad hladinou této přehrady. První zmínky o Orlíku sahají až do 13. století. Tehdy to byl dřevěný hrádek, který plnil úlohu celnice. Clo se vybíralo od obchodních lodí, proplouvajících v údolí po řece Vltavě. My se podíváme nejen na přehradu, ale i do jednoho z nejhezčích českých zámků, který se nad přehradou tyčí.

A určitě toho ten den uvidíme a navštívíme mnohem více. Zbytek si zatím nechám jako malé překvapení a podrobnosti k jarnímu výletu se včas dozvíte.

A nezbyvá nežli Vám popřát krásné Vánoce, plné pohody a do nového roku, již 2019, hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Alena Hrádková

OSLAVA 100. VÝROČÍ VZNIKU ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Na sobotu 27. 10. 2018 jsme připravili malou slavnost k uctění 100. výročí vzniku naší republiky. Této slavnosti předcházela výsadba Lípy republiky v parku u zámku, kterou obcím daroval Plzeňský kraj.

U pomníku v Lužanech se sešla hrstka našich spoluobčanů, kteří si v projevu starostky obce Věry Petrželkové připomněli, že vzniku naší republiky předcházela nejničivější válka v moderní historii českého národa, ve které ztratily své blízké a známé mnohé rodiny nejen z naší obce, a jak nelehce naše republika vznikala. Díky výborné diplomatické práci Tomáše Garrigue Masaryka a jeho spolupracovníků, ale také díky tisícům dobrovolníků v legiích, vzniklo Československo jako suverénní stát.

Ještě před projevem starostky přednesla paní Ing. Marie Benediktová báseň Viktora Dyky Země mluví. Po projevu členové SDH Lužany Josef Flidr a Ing. Václav Petrželka položili kytici k pomníku a zapálili svíčku. Poté jsme vyslechli českou hymnu. Naší malé slavnosti se zúčastnila i paní Smačková z Chotěšova s dcerou. Paní Smačková je dcerou pana Václava Kalaše, který byl popraven v 2. světové válce a jemuž je věnována dodatečná tabule na pomníku padlých ve válce. Paní Smačková Lužany v době dušiček pravidelně každým rokem navštěvuje a vždy položí k pomníku věneček nebo kytičku. Samozřejmě nevynechala ani letos a k pomníku položila krásnou kytici. Děkujeme a věříme, že třeba i nyní při čtení tohoto příspěvku tiše zavzpomínáme na hrdiny, kteří položili životy na válečných frontách a vzniku naší republiky se nedožili. Čest jejich památce!

POMNÍK PADLÝM SPOLUOBČANŮM V LUŽANECH

Myšlenka na postavení pomníku padlým občanům ve válce vznikla při první ustavující schůzi místního osvětového svazu dne 12. června 1920. Stavba pomníku byla zadána kamenickému mistru z Přeštic p. Kripnerovi za 4 000 Kč. Místo bylo ponecháno zdarma zdejší správou velkostatku. Odhalení pomníku bylo dne 12. 9. 1920. Při tomto odhalení zdejší ochotníci předvedli hru „Janošík“ a výtěžek z tohoto představení putoval do fondu pro opravu pomníku. Závěrem citujme z kroniky obce Lužany:

„Čest a vděčná památka budiž všem, neb Ti o osvobození vlasti naší pracovali a se zasloužili, sami však výsledků nesmírné oběti se nedočkali.“

Na desce je napsáno „Památník padlých vojáků zdejších ve světové válce 1914 – 1920“. Připojena jsou jména padlých vojáků:

Burian Matěj – nar. 16. 2. 1892, sladovník, z čp. 17, svobody, nezvěstný, místo bojiště – Srbsko

Fiala Václav – nar. 17. 6. 1897, dělník, svobodný, mrtev, bojiště – Itálie

Kožíšek František – nar. 4. 10. 1890, bednář, z čp. 84, svobodný, mrtev, bojiště – Rusko

Kalčík Josef – nar. r. 1896, dělník, z čp. 49, svobodný, mrtev, bojiště – Rusko

Křen Václav – nar. 4. 9. 1883, sladovník, z čp. 2, svobodný, mrtev, bojiště – Karpaty u Torony

Levora Josef – nar. 14. 8. 1898, zedník, z čp. 53, svobodný, mrtev, bojiště – Rumunsko – Prašov

Mazanec Antonín – nar. 8. 6. 1884, kovář, z čp. 25, svobodný, mrtev, bojiště – Bělehrad

Pěchouček Josef – nar. 10. 8. 1883, dělník, z čp. 66, ženatý, mrtev, bojiště – Itálie

Skála Josef – nar. 27. 8. 1884, zedník, z čp. 10, ženatý, nezvěstný, bojiště – Rusko

Tykvar Václav – nar. 13. 5. 1881, cestář, z čp. 7, ženatý, mrtev, bojiště – Srbsko – Milanovič

Vlček Gustav – nar. 14. 4. 1882, dělník, z čp. 68, ženatý, mrtev, bojiště – Rusko

Pelišek Josef – nar. 24. 12. 1879, bednář, z čp. 40, ženatý, mrtev, bojiště – Rusko

Levora František – nar. 15. 9. 1890, ošetřovatel, z čp. 53, svobodný, nezvěstný, bojiště – Rusko

Na pomníku je též připevněna pamětní deska s tímto zněním: „U příležitosti 30. výročí osvobození naší vlasti sovětskou armádou Václavu Kalašovi nar. 30. 11. 1912 účastníku národního odboje za osvobození v druhé světové válce. Zatčen gestapem 25. 4. 1943 a popraven fašisty 18. 8. 1944 v Drážďanech. Lužany, květen 1975“.

VÝSTAVA – 100 LET OCHOTNICKÉHO DIVADLA

V době od 11. 7. do 30. 9. 2018 navštívili mnozí z vás výstavu k 100. výročí vzniku ochotnického divadla v Lužanech, kterou si pro vás členové ochotnického kroužku připravili v zasedací místnosti obecního úřadu v Lužanech. Ta se konala v úředních hodinách obecního úřadu, výjimečně i v neděli odpoledne o pouťovém víkendu. Výstava nás provázela nejen historií posledních let, ale mohli jsme zavítat ve fotografiích i k úplným začátkům divadla, k letům, kdy se hrávala vyhlášená divadelní představení v zámecké zahradě, samozřejmě nechyběly artefakty z doby, kdy ochotnické divadlo v Lužanech režíroval pan Oldřich Váca, nebo později paní Marie Borová. Fotografie nás zavedly do atmosféry Staročeských májů, oslav Dne dětí, Divadelních bálů, nebo různých oslav či svateb členů spolku. Milovníci divadla na fotografiích poznávali nejen své příbuzné a známé, ale v duchu se vraceli k dobám, ve kterých ochotnické divadlo opravdu žilo téměř v každé vesnici nebo městě. V těžkých dobách to bývalo mnohdy jediné zpestření života.

Představení ZÁSKOK (Vřeskovice) a NEJLEPŠÍM HOLUBÁŘEM JE PANTÁTA BERÁNEK (Příchovice) byla ze zdravotních důvodů účinkujících herců zrušena. Představení divadelního spolku Úhlavan, které mělo přivést do Lužan pohádku pro naše nejmenší při Mikulášské nadílce, bylo zrušeno z technických důvodů. Tímto se všem, kteří se na uvedená představení těšili, moc omlouváme. O náhradní pohádce pro děti při Mikulášské nadílce najdete zprávu na jiném místě občasníku.

DŮM U DVOU VRAŽD – OCHOTNÍCI Z TACHOVA

Ochotníci z Tachova, kteří původně měli přijet do Lužan 6. října, k nám zavítali až v sobotu 3. listopadu. Jejich napínavá detektivní hra Arthura Watkyna „Dům u dvou vražd“ byla opravdu až do konce napínavá a všichni po celou dobu představení tipovali, kdo by jen mohl být vrahem starého pána – oběti, která zná čas a místo své smrti, přesto nezná jméno vraha. Pět podezřelých, jeden novinář a jedna asistentka. Každý z nich skrýval své tajemství, které nechtěl za žádných okolností nikomu vyzradit. Na scénu však přišel génius, díky němuž se rozehrála psychologická hra, ve které nemohl nikdo nikomu věřit, ani svému nejlepšímu příteli.

BROUK V HLAVĚ – OCHOTNICKÝ KROUŽEK LUŽANY

Premiéra nově nastudované hry Ochotnického kroužku Lužany pod názvem Brouk v hlavě se konala až po uzavěrci tohoto čísla Lužanského občasníku, proto podrobnější informace s fotografiemi přineseme v dalším čísle.

Na tomto místě přijměte od nás pozvánku na reprízu této hry, kterou uvedeme v **Káčku v Dobřanech 16. 2. 2019**, následovat bude **Divadelní bál**, kdy se můžeme spolu potkat v Kulturním domě v Lužanech v pátek **8. 3. 2019** a nebude chybět ještě jedno uvedení nové hry Brouk v hlavě v Lužanech, kdy se představí druhé alternace. Termín uvedení bude upřesněn. Na všechny akce jste srdečně zváni.

AREÁL V ČERNOVCÍCH NA UKRAJINĚ

V tomto čísle Lužanského občasníku se podíváme podrobněji na největší stavbu, kterou Josef Hlávka realizoval. Josef Hlávka některá svá velká díla vytvářel s velkým duševním a pracovním nasazením propojeným s poctivě prováděnou stavitelskou činností v jím přestavěném zámku v Lužanech. Některá z nich jsou velká jak svou rozlohou, tak svým architektonickým odkazem. Což ocenilo UNESCO, neboť biskupský rezidenční areál v Černovicích na Ukrajině byl 28. 6. 2011 zapsán na seznam světového kulturního a přírodního dědictví. Soubor Hlávkových náboženských staveb v Černovicích je svým plošným rozsahem staveb srovnatelný s francouzským královským areálem ve Versailles.

Biskupský areál v Černovicích na Bukovině, která byla v té době součástí rakousko-uherské monarchie, je bezesporu jednou ze tří nejvýznamnějších architektonických realizací Josefa Hlávky, již se zároveň zapsal mezi významné evropské tvůrce. Tehdy se jednalo o ojedinělou a mimořádnou architektonickou zakázku, která v Evropě nemá dobové srovnání. Především z důvodu, že všechny evropské biskupské stolce měly své rezidence včetně souvisejících objektů vyřešené v době gotiky, nejpozději v době baroka. Architektonický návrh na černovickou biskupskou rezidenci představoval komplexní řešení celého areálu se čtyřmi základními funkcemi sídla biskupa:

1. Vlastní rezidence s osobní kaplí biskupa a synodními sály. V tomto objektu biskup bydlel a vykonával úřad. Na rezidenci navazuje anglický park s romantickou umělou jeskyní – peklem.
2. Katedrála – nikoli ve významu architektonickém (typologickém), ale v původním významu sídelního kostela biskupa.
3. Seminář neboli teologická fakulta určená pro výchovu a vzdělávání budoucích kněží, kteří v budově semináře po dobu studií zároveň bydlí.
4. Kněžský dům neboli dům k ubytování kněží – učitelů biskupského semináře, jehož součástí je i hospodářský dvůr a užitková zahrada.

Hlávka při návrhu biskupské rezidence rezignoval na obvyklou koncepci klášterní pevnosti a navrhl obydlí metropolitů jako otevřenou trojkřídlovou budovu půdorysného tvaru H obrácenou vstupním nádvořím k ose spojující rezidenci s městem.

V prodloužení kolmých křídel hlavní budovy, jejíž střed tvoří synodní sál, k němuž přiléhají z jedné strany oficiální prostory, z druhé pak obytná část biskupova se soukromou kaplí a knihovnou, jsou situovány zcela samostatné budovy katedrály se seminářem a naproti takzvaný kněžský dům. Komplex tří objektů kolem rozlehlého, parkově upraveného nádvoří je sepnut oplocením se zvýrazněnou bránou. Základní kompozici celého areálu Hlávka v zásadě řešil na klasickém symetrickém principu ve skladbě hmoty, půdorysu i základním obrysu. Symetrii porušují v siluete vysoké kopule chrámů komponované úhlopříčně. Objekt byl realizován ve žluté cihle, červené terakotě, částečně z kamene a s barevně glazovanými taškami.

Souhlas se stavbou černovické biskupské rezidence podepsal rakouský císař František Josef I. po zdoluhavých jednáních s představiteli řecko-pravoslavné církve v roce 1860. Dosavadní dřevěné (včetně kostela) biskupské sídlo už totiž nevyhovovalo a bylo značně zchátralé. V roce 1842 se uvažovalo o stavbě nové rezidence v podobě kamenné dvoupodlažní budovy se vstupem zvýrazněným rizalitem a čtyřmi jónskými pilastry – nerealizovaný návrh v klasicistním slohu je nyní uložený v Hlávkově pozůstalosti na zámku v Lužanech.

Pravoslavný religiální fond (státní organizace určená pro podporu křesťanských církví východní orientace) se obrátil na známého vídeňského stavitele Josefa Hlávku s prosbou, zda by vypracoval plány na zamýšlenou stavbu. Hlávku zakázka velmi zaujala především proto, že jako hluboce věřící křesťan dostal jedinečnou příležitost navrhnout biskupskou rezidenci včetně katedrály. Ještě téhož roku se vydal do Černovic, aby se obeznámil s místem stavby a tamními materiálovými podmínkami. V roce 1861 dokončil projekt areálu a předal ho k posouzení Pravoslavnému fondu, ovšem jako stavbu financovanou ze státních peněz jej muselo nejprve odsouhlasit Ministerstvo kultury a vyučování (stalo se 5. 6. 1863) a následně projekt potvrdil císař František Josef I. Hlávka obdržel od Pravoslavného fondu nabídku na vedení stavby, byl zvolen první stavební výbor, jemuž předsedal biskup řecko-pravoslavné církve Theofil Vandela a zasedl v něm představitelé místního duchovenstva. Zástupcem pro stavbu učinil Josef Hlávka Ing. Rejneka a vedoucím umělecké řezby Hofmana.

pokračování z minulé strany

Základní kámen první části komplexu (vlastní biskupské rezidence) položil biskup Vandela 18. 4. 1864, koncem roku byly dokončeny základy pod centrální částí rezidence a zároveň se začal rozebírat starý dřevěný kostel, poslední z budov původního komplexu. Hlávka prosadil, aby se z ekonomických důvodů jednotlivé objekty stavěly z místních materiálů, a k tomu účelu zorganizoval geologické expedice po celé Bukovině. Černovicko je chudé na kvalitní kámen, dopravoval se proto po řece Čeremošu a také ve speciálně vyrobených vozech. Protože zde do té doby nebyly cihelny ani jiné keramické závody, postavil Hlávka v okolí Černovic tři cihelny, v nichž rozpracoval technologii výroby cihel, glazovaných tvarovek, terakoty a různobarevných glazovaných tašek. O zaostalosti tehdejší Bukoviny také svědčí, že Hlávka na stavbu povolal z Vídně 30 kvalifikovaných mistrů – stavitelů, kteří mu v Černovicích pomohli zorganizovat kurzy, v nichž učili místní dělníky stavebnímu umění.

Velkolepému projektu nestačily pozemky dosavadní rezidence, proto se začaly vykupovat další. V roce 1866 nastal problém udržet dělníky, neboť byla zahájena výstavba železnice Lvov – Černovice – Jasy, na kterou začali ze stavby rezidence odcházet kameníci. Tehdy Hlávka vytvořil „Organizaci kameníků pro stavbu rezidence“ a zároveň požádal o zvýšení platů všem jejím členům, což přineslo kýžený výsledek. Ačkoli se dokončení stavby předpokládalo v roce 1870, rozsah stavebních prací nebylo možno v termínu splnit.

V roce 1866 se začalo s druhou částí komplexu – se stavbou semináře a sídelního kostela biskupa – katedrály, jež tvoří dohromady jeden celek. Seminář s katedrálou byl dokončen roku 1878. Interiéry katedrály vymaloval vídeňský malíř Karel Jobst s tím, že skici stěn s obrazy svatých navrhl Josef Hlávka. Výmalba se uskutečnila v letech 1868–1882. Roku 1871 došlo na poslední, třetí budovu komplexu – kněžský dům, který byl dokončen již roku 1874, neboť stavba nebyla po umělecké stránce tak náročná jako předcházející dvě budovy.

V roce 1869 začal organismus Josefa Hlávky jevit známky ochrnutí způsobené neustálým namáhavým cestováním mezi Vídní, kde měl rozestavěno několik velkých staveb (Dvorní opera apod.), Prahou, v níž dohlížel na stavbu Zemské porodnice, a Černovcemi, kde řídil výstavbu rozsáhlé biskupské rezidence. S odstupem času je zřejmé, že ochrnutí, které Hlávku odkázalo na invalidní vozík, bylo

nervového původu z totálního vyčerpání obrovským pracovním vypětím a zároveň překonáváním velkých vzdáleností mezi jednotlivými stavbami; vždyť po více jak desetiletém odpočinku v ústraní lužanského zámku se zcela zdravý Hlávka vrací do společnosti i veřejného života.

Nemoc však způsobila, že se do Černovic dostal naposledy v roce 1870, následkem čehož došlo ke změnám ve vedení stavby. Radikální změny však nastaly až roku 1872, kdy již Hlávka nebyl schopen řídit stavbu na dálku za pomoci svého zástupce Rejneka, a kdy byl zvolen do čela stavebního výboru metropolitní biskup Hackmann. Ten na místo J. Hlávky jmenoval polského architekta Felixe Ksiezarského. Ksiezarski hledal cesty, jak vzbudit nedůvěru černovických stavebníků proti svému předchůdci; například chtěl změnit krytinu z působivé barevné pálené na plechovou nebo umělecky propracovanou klenbu synodního sálu v rezidenci za rovný kazetový pohled, a snažil si tak přivlastnit Hlávkovy zásluhy. Protože o nekalých činech architekta Ksiezarského informoval Josefa Hlávku jeho zástupce Ing. Rejnek, sepsal Hlávka v roce 1872 pamětní spis o vzniku projektu a stavbě rezidence a zaslal jej vídeňskému Ministerstvu kultu a vyučování (v současnosti uložen v pražském Národním technickém muzeu). Na jeho základě byl F. Ksiezarski v roce 1876 z vedení stavby odvolán a nahrazen V. Martinim.

Když Hlávka odstoupil, nastaly i problémy s dodávkou materiálů, což stavbu velmi zpozdilo. V roce 1873 zahájilo provoz pouze východní křídlo objektu rezidence, dokončení střední části a západního křídla se protáhlo až do roku 1876, kdy se bukovinská metropolitní diecéze definitivně do sídla nastěhovala. V roce 1878 byl dokončen objekt semináře a katedrály, avšak pokračovaly práce na výmalbě interiérů, které trvaly až do roku 1882. Kněžský dům byl dokončen již roku 1874; od té doby zde bydleli studenti teologie a zároveň zde byla umístěna továrna na svíčky. Za rok dokončení celého areálu, jehož výstavba přes všechny nepředvídané potíže trvala celkem 18 let, je všeobecně považován rok 1882.

DLOUHÁ LOUKA

Léto uběhlo jako voda. Na dětském hřišti ustal hláhol dětí, které září povolalo zpět do školních lavic. Vlaštovky nám zase odletěly na dalekou cestu za teplem. Ale i u nás dlouho panovalo krásné, téměř letní počasí. Ve dnech 5. a 6. října se konaly volby do zastupitelstev obcí, kde jsme si, vzhledem k tomu, že byla podána pouze jedna kandidátka, zvolili staro-nové zastupitelstvo.

Celý rok 2018 se nesl ve znamení 100. výročí založení Československé republiky a ukončení 1. světové války. Vrcholem těchto oslav byl státní svátek 28. říjen. V tento den jsme se i u nás na Dlouhé Louce sešli v hojném počtu a společně položili květinu v barvách trikolory, kterou za tímto účelem věnoval OÚ Lužany, k pomníku padlých v 1. světové válce. Zapálením svíček jsme pak uctili památku našich spoluobčanů, kteří právě za vznik republiky bojovali na dalekých válečných polích, ať už v řadách rakousko-uherských nebo v českých legiích. Tato vojna byla velmi zlá pro všechny, kteří museli opustit své domovy, zanechat zde své rodiny a čelit válečné vřavě, ať už na té či oné straně. Výsledkem války byl rozpad rakousko-uherské monarchie a tím i vznik samostatného Československého státu. A právě v letošním roce jsme mohli vzpomenout již 100 let od těchto událostí.

Kalendář sice neúprosně počítá poslední dny roku, ale příroda se k zimnímu odpočinku ne a ne uložit. Kromě pár mrazivých dnů na přelomu listopadu a prosince se teploty stále drží nad nulou a místo sněhu opět jen mlha a bláto! A tak jsme stejně jako každý rok uspořádali nejen pro děti zdobení perníkových dekorací sněhem z cukru. Ať alespoň toto voňavé pečivo navodí v domácnostech trochu té vánoční nálady a vzpomínky nás starších na to, že tyto svátky bývaly zasypány jiskřicím sněhem. Tato akce byla již tradičně hojně navštěvována a na jevišti KD se sešlo 22 dětí se svými rodiči, což svědčí o tom, že nás perníkování všechny stále baví.

Jitka Hrabíková, kronikářka obce

ZPRÁVA O ČINNOSTI SDH ZA ROK 2017

V letošním roce jsme začali naši činnost brigádou, a to 15. dubna čištěním požární nádrže a úklidem jejího okolí po zimním období. Na této akci bylo odpracováno 36 hodin.

Ještě předtím jsem se zúčastnil 10. března VI. Shromáždění představitelů SDH okresu Plzeň-jih v Jarově.

8. dubna jsme v KD pořádali tradiční turnaj ve stolním tenise.

Od dubna začal opět fungovat v kulturním domě Klub SDH. Občerstvení nám zajišťoval do konce září Martin Hřebec.

I v letošním roce jsme 6. května pořádali tradiční pouťovou zábavu a doufám, že se všichni návštěvníci, kterých nebylo málo, dobře bavili.

21. května jsme uskutečnili krátkou brigádu u požární nádrže. V červnu jsme se jako každoročně podíleli na uskutečnění dětského dne na Dlouhé Louce.

Dne 28. září jsme se opět sešli u požární nádrže, kterou jsme vyčistili, abychom vzhledem k nedostatku vody předešli jejímu možnému nenapuštění na jaře příštího roku. Provedli jsme důkladné vyčištění ucpané výpusti z nádrže. Bylo nutné odstranit její poslední část, která byla prorostlá kořeny a na nich se zachytávaly nečistoty. Dále bylo provedeno zazimování techniky a požární zbrojnice. Na akcích bylo v letošním roce odpracováno 120 hodin.

Po celý letošní rok se o sekání trávy v okolí požární nádrže starali Luděk a Michal Kaňákovi, za což bych jim chtěl touto cestou poděkovat.

Závěrem bych chtěl také poděkovat všem členům a příznivcům našeho SDH za účast na všech akcích konaných v letošním roce a za práci, kterou na nich odvedli. Dále bych chtěl poděkovat starostce p. Petrželkové a zastupitelstvu obce za podporu a vstřícnost při řešení potřeb našeho sboru v průběhu letošního roku.

Luboš Šašek, starosta SDH Dlouhá Louka

POPIS A DĚJINY OSADY ZELENÁ HORA

Převzato z informační tabule naučné stezky „Živé paměti krajiny Lužan“, která je umístěna v Zelené Hoře. Výňatek je z kroniky obce Zelené psané Václavem Pancem, narozeném roku 1917 v Zeleném, v obecním domku čp. 32.

Na straně severozápadní, asi jeden kilometr od obce Zelené na táhlém ostrohu hory Tanečku, vyvstala kolem roku 1750 za Marie Terezie osada, která patřila k vrchnosti lužanské, a proto byla dříve nazývána „Hora Lužanská“. První zmínka praví, že tu byla nejdříve postavena hájovna v místech, kde nyní stojí číslo popisné 1. Později, když chalup a lidí přibývalo, chodili zdejší lidé na statek do Lužan mlátit obilí. Tehdy se ještě mlátilo ručně cepy. Poněvadž v těchto dobách se až skoro do konce března mlátilo, tedy až do času, kdy už byl pomalu čas na jarní práce, byli zdejší občané zaměstnáni při dvoru skoro po celý rok. Tím, že osada spadala k Lužanům, spadala duchovní správou také pod Přeštice. Číslo popisné 1 – 4 byla postavena před úředním očíslováním budov, to znamená před rokem 1770. Číslo 5 již po vydání příkazu – to je po roce 1770. Hospodářsky se počala zvelebovat osada až v druhé polovině 19. století, a to oborem zemědělským, jak nám dokládá pozemková kniha. Pozemky jako první v osadě koupili Jakub Květoň čp. 2 a Josef Brabec číslo 4. Dříve měli políčka jen pachtováni a říkalo se jim bezzemci. Roku 1863 byla osada přiruknuta obci Zelené a bylo jí přiděleno jméno Zelená Hora. Zároveň farností byla převedena do Nezdic. Poslední ke křtu do Přeštic byl donesen 5. února 1861 František Šaloun, syn Václava Šalouna a Kateřiny z čísla 4. Poslední oddávky v Přešticích měla 23. listopadu roku 1847 Eva Štádlerová, dcera Jana Štádlera a Alžběty, číslo popisné 5, ženich Karel Štych z Kucín z čísla 19. Poslední pohřeb v Přešticích měl 22. února Josef Brabec, děčko, syn Martina Brabce a matky rozené Šalounové, číslo 4. Do Nezdic pak byla jako první pohřbena Terezie Bělová, vdova po Petru Bělovi, krejčím z čísla 1, ve stáří 90 roků.

V době, kdy osada přecházela pod obec Zelené, byl majitelem panství Lužany Ringhoffer, od něhož majetek koupil v roce 1867 stavební rada Josef Hlávka. Z pamětihodných událostí lidské tradice dlužno zaznamenat dva požáry a to 12. července roku 1879, kdy shořela tři čísla za sebou jdoucí a to: 2, 3 a 5. Oheň vzplanul z čísla 5 v době ranní. Druhý požár se stal 26. března roku 1901 o třetí ráno a zasáhl číslo popisné 1. Vlastníkem tohoto domku byla Kateřina Bělová. Z polohopisných dat nutno připomenout, že před chalupami na straně západní – při lese, na neúrodném místě rozkládala se višňovka patřící pod vrchnost lužanskou. Na ní pak roku 1922 si koupil stavební místo zdejší rodák Václav Běl z čísla 1, a na níž si vystavěl malé stavení včetně hospodářských budov. Stavení obdrželo číslo 7. Před číslem popisným 2 stojí doposud zpusťlá kaplička, stavěná kolem roků 1720 – 1730. V kapli je dosud čtyřnohá dřevěná, hrubě opracovaná stolička, která bude pravděpodobně stará jako kaplička, proto je nutné ji i nadále udržovat v pořádku. Starí občané Hory vyprávěli, že prý kaplička měla věžičku, kterou smetla vichřice. Toto slyšeli od svých předků. Od kapličky severozápadně rozkládal se lom, v němž kolem roku 1892 při střílení kamene přišel o pravé oko a ruku majitel domu číslo 3, Jan Brabec, otec čtyř dětí. Zemřel 18. prosince roku 1906. Vdovu si pak vzal za ženu František Sedláček ze Zeleného, z čísla popisného 30, ale brzy se spolu rozvedli. Mecenáš

Josef Hlávka, u něhož byl postižený v lomu zaměstnán, přišel s ním do konfliktu ohledně náhrady škody a to tak daleko, že rozhodnutí přišlo až z Vídně ve prospěch postiženého, neboť Hlávka musel jej zaměstnávat jako hlídače až do smrti.

Dobré pohodlí učinilo osadě roku 1905 zřízení studně. Dosahuje hloubky 24 metrů je nejdříve hloubena ve šterku a pak ve skále. Proto je voda tvrdá a velmi chutná. Než-li byla studna zhotovena, z těchto pamětí vidíme, jak si lidé této osady museli vážit vody. O kapli a zvonění se starala po dobu asi 40 roků Kateřina Bělová narozená roku 1837, zvaná Káče Petříkojc. Celý svůj život zasvětila této činnosti. Zemřela roku 1906 ve věku 69 roků. Pak tu zvoníka přebíral a zdarma prováděl Jan Květoň z čísla 2, který až do své smrti, tj. do roku 1940, zvonění prováděl a to ráno, v poledne a večer klekání. Pak tuto čestnou funkci přebíral Josef Běl z čísla 3, který ji vykonával až do roku 1954, kdy zemřel a od té doby se nenašel nikdo, kdo by starý zvyk obnovil.

V zemědělství předstihla mechanizaci osada Zelenskou obec tím, že již v roce 1911 koupil si zde místní občan Jan Květoň benzinový motor na mlácení obilí, šrotovník na obilí a odstředivku na mléko. Za set tehdy zaplatil 1 100 Kč. Nutno také připomenout, že to byli horští lidé, jež měli velkou zásluhu na tom, že byl rozparcelován ode dvora celý příchovický rybník a rozdělen mezi hospodáře z Hory a Zeleného.

Od roku 1925 se tu prodávalo v čísle 3 „u Kuchyňskéjch“ lahvové pivo, jehož prodej po desetiletém trvání zanikl a obnovil jej v čísle 8 Karel Brunát. Pivo bylo prodáváno až do roku 1948 a placení velké daně zavinilo, že jmenovaný se prodeje vzdal.

V roce 1930 byla vysázena višňovka na panském poli „pod Brunátojc“, dnes je již vykácena a přeměněna na louku.

Roku 1873 slavila tu v jednom pop. čísle smrt během jednoho roku 4 krát svoji žeň. Bylo to v čísle 2 u Rusů, nyní u Racků, a to 9. května zemřela Barbora Květoňová ve stáří 6 roků, 10. května Josef Květoň stár devět měsíců, 15. května zemřel Petr Květoň stár 4 a půl roku. Tyto děti zemřely na černé neštovice. 5. června pak zemřela Rozálie Mašková ve stáří 80 roků, která jako žebračka zde bydlela.

Konečně k osadě dodat, že zde těchto devět chaloupek pro jejich výšku tak romanticky položenou, naskytuje odtud vábný pohled i rozhled až na vzdálené pohoří, na řeciště Úhlavy, rozlehlý dolík k Přešticům a z malé blízkosti na západní straně vane k sluchu našemu vábivé ticho lesa hory Lužanské s hlasem minulosti pohanských dob.

K Tanečku tu lákalo za krásných letních měsíců mnoho lačných hostů z měst i venkova po tomto pěkném prožitku, i k zotavujícímu se letnímu pobytu. Také v čísle 1 a 5 tu bydleli letní hosté přes tuto sezónu, takže zlé bydlení tu nebylo a není ani dnes. Chaloupky zde jsou ve vzorné úpravě, lom, kde kdysi bylo skladiště všeho možného, byl vyčištěn místními mládežníky. Zbytek lomu směrem ke kapli už je dnes zatravněný a osázený jehličnatými stromy.

Populační pohyb

1869	30 obyvatel	1920	38 obyvatel
1880	26 obyvatel	1985	37 obyvatel
1890	32 obyvatel	1990	32 obyvatel
1900	28 obyvatel	2007	21 obyvatel
1910	31 obyvatel	2018	21 obyvatel

OSMIČKOVÉ ROKY V NAŠÍ KRONICE

1938

Dne 20. května byla veškerá veřejnost vzrušena pověstmi, že německé vojsko zamýšlí vtrhnout do čsl. republiky za účelem jejího obsazení. Co protiopatření byla povolána urychleně část čsl. vojska do zbraně a hranice obsazeny. Nastala doba neklidná tím, že německá část obyvatelstva čsl. republiky požadovala přisvojení k německé říši. Došlo i k tomu, že k urovnání sporů byl z Anglie vyslán lord Runciman (Walter Runciman, 1. vikomt Runciman z Doxfordu – byl britský vikomt a politik. V srpnu a září r. 1938 vedl diplomatickou misi Velké Británie do Československa, která měla zprostředkovat jednání mezi Sudetoněmeckou stranou a československou vládou a vyřešit tak mezinárodní krizi hrozící vypuknutím války v Evropě – pozn. redakce), jemuž se však jeho úkol nepodařil. V září pak došlo ke schůzce angl. ministerského předsedy Chamberleina a franc. ministerského předsedy Daladiera s říšským kancléřem a vůdcem něm. národa Adolfem Hitlerem v Mnichově, kde úmluvou bylo rozhodnuto že čsl. republika postupuje Německu požadované části republiky čsl. obývané Němci. Německé vojsko započalo obsazováním těchto částí 1. října a dokončili je celkem dne 10. října. Později ještě musela býti postoupena část Slovenska u Podkarpatské Rusi Maďarsku, což se stalo v listopadu. Po těchto událostech se také Slovensko stalo autonomní částí republiky čsl.

Dne 5. října odstoupil z úřadu prezident republiky Edvard Beneš, aby nebyl na překážku další dohodě mezi Československem a Německem, po krátké době odcestoval do Anglie a odsud do Spojených států severoamerických, kde se hodlá usadit coby universitní profesor.

Dne 3. prosince byl zvolen prezidentem republiky Dr. Emil Hácha, dosavadní prezident nejvyššího správního soudu. Volba byla manifestační. Je v pořadí třetím prezidentem republiky československé.

1948

Pro dějiny našeho národa a státu zůstane nezapomenutelný „Vítězný únor“. Dne 20. února podalo totiž 16 ministrů nár. socialistických a lidoveckých demisi, hned druhý den bylo konáno na Staroměstském náměstí shromáždění lidu, na kterém promluvil min. předseda Klement Gottwald. 24. února se konala po celé republice jednodinová stávka za splnění požadavků ÚRO a 25. února byla přijata demise ministrů prezidentem republiky Dr. Edvardem Benešem. Na výzvu, aby se ihned v každé obci zakládaly akční výbory Národní fronty, ustavili členové SOPV Karel Kalčík a Václav Kalčík první akční výbor, jehož předsedou byl V. Lukáš, místopředseda K. Kalčík, jednatel Josef Bláha, členové: T. Havránek, Josef Červený, I. Vohradský, Karel Klouček, Vraný, Josef Valvoda ml., K. Zíka a K. Velkoborský. Dne 26. února byla první ustavující schůze v hostinci u Burianů.

Dne 3. března dosazena národní správa na zdejší velkostatek a národ. správcem jmenován okr. národním výborem Ing. C. Růžička. Ten byl však brzy odvolán a jeho místo už nebylo obsazeno.

Když jsme dne 10. března krátce před polednem slyšeli, že skončil sebevraždou ministr zahraničí Jan Masaryk, zavládl v celé obci velký a upřímný smutek, s ním se probudila nejistota. Smuteční prapory vlály až do 14. března do 8 hodin ráno. Pohřbu dne 13. března se zúčastnil

z Lužan student obchodní akademie František Kasl.

Dne 8. dubna konána schůze, na níž byl zvolen devítičlenný přípravný výbor Sokola.

Schválení nové ústavy dne 9. května prošlo v obci klidně. Abdikace prezidenta rep. Dr. Edvarda Beneše byla přijata v obci s různými pocity. Z počátku s všeobecnou lítostí, později po volbě nového prezidenta se hovořilo tak, že už máme nového prezidenta a není třeba lítosti. Prezident Kl. Gottwald byl zvolen dne 14. května všemi přítomnými poslanci v počtu 286. Když dne 3. září skončil prezident Dr. Beneš, zavládl v obci smutek, hluboký smutek – všichni si připomínali jeho práci pro národ, jeho snahu, aby náš národ mohl žít šťastně. Smuteční prapory vlály až do jeho pohřbení.

V srpnu začínají utíkat Němci, zaměstnaní na velkostatku a četnictvo je nestihá. 24. září utekli poslední – prý je to pro nás nejlacinější řešení.

1968

V roce 1968 začíná psát kroniku obce p. Josef Stehlik, který do kroniky poznamenal následující:

Není snad náhodou, že všechny letopočty XX. století končící na číslo 8 jsou pro naši republiku a také pro naši obec hodně významné.

Rok 1918 – vyhlášena republika ČSR z pout nadvlády rakousko-uherského mocnářství, pod kterým jsme byli 300 let;

rok 1928 – založena kronika naší obce podle zákona;

rok 1938 – už měl Adolf Hitler požadavky na naše území, kterými začala II. světová válka;

rok 1948 – znárodněný průmysl a státní banky;

rok 1958 – era Antonína Novotného;

rok 1968 – jubilejních slavnostních 50 let od vzniku naší ČSR, a také jiné vnitřní události tohoto roku i s naší obcí pořádně otrásl.

Začala tzv. polednová politika na čele s Alexandrem Dubčekem – politika „socialismus s lidskou tváří“, což bylo velice populární – většina národa s tím souhlasila a tak musel A. Novotný se vzdát funkce prezidenta a na jeho místo byl v květnu jednomyslně zvolen Gen. Ludvík Svoboda, bývalý velitel naší armády v SSSR proti Hitlerovi. Byla uvolněna censura tisku a v novinách se psalo o tom, co se jindy psát nesmělo, a to snad byla základní chyba.

Zdálo se vše v pořádku, ale jak celý národ, tak i naše obec byla překvapena v noci z 20. na 21. srpna, když naše území republiky obsazovala spojenecká vojska Varšavské smlouvy – kde jsme byli také členem – bez nějakého předem ohlášeného postupu. Už ráno po 8. hodině projížděly naší obcí tanky a obrněná vozidla směrem na Železnou Rudu. V naší obci žádný natrvalo nezůstal.

Nikdo si tento počín nemohl srovnat v mysli – proč přijeli? Co tu chtějí? Kdo je pozval? A dozvěděli jsme se od samotných vojáků, kteří si v naší samoobsluze kupovali jídlo, že prý tu máme ve státě kontrarevoluci a oni, že přijeli udělat pořádek.

Státní rozhlas nepřetržitě žádal občany ke klidu a pořádku a varoval před neuváženými činy, což by mělo za následek krvavé srážky, a jenom díky zdravému rozumu k tomu nedošlo – až na malé výjimky v Praze a některých větších městech, což asi 27 osob zaplatilo v celé republice životem. V naší obci nedošlo k incidentům a díky tomu

pokračování z minulé strany

tomu nebyl nikdo ani raněn. Jako nikdy před tím se celý národ sjednotil a i v naší obci naši občané také.

Zatím prezident Svoboda s představiteli národa byli na vlastní žádost dovezeni do Moskvy k projednání vzniklé situace. Jednání trvalo 4 dny, které byly pro národ jako 14 dní dlouhé – a konečně se vrátili a všichni promluvili v rozhlase i v televizi k národu, že se postupně vše urovná a pak při dalším jednání se obě strany dohodly, že stáhnou cizí vojska z našeho západního území a z velkých měst, což se také stalo, a byli jsme svědky v naší obci, když se zase vojska ze západního území vracela zpět, a podle dohody obou stran zůstaly určité jednotky v některých krajích středních Čech, které prý také později budou staženy.

Nejsme národ veliký, a aby se už nikdy neopakoval Mnichov, v roce 1945 po osvobození sovětskou armádou jsme se drali na cestu tábora socialismu, jiná cesta pro nás není. Srpnovými událostmi byla naše důvěra otřesena v základech, ale snad se postupem času vše urovná do normálních kolejí.

27. října byl odhlasován zákon, že naše republika se rozdělí na federativní republiku Čech a Moravy a federativní republiku Slovenskou, čímž vznikly republiky dvě pod jedním názvem ČSSR - Československá socialistická republika.

Zdroj: Kronika obce Lužany

JAK VZNIKLA ČESKOSLOVENSKÁ A POZDĚJI ČESKÁ VLAJKA

Vlajka původně vůbec nevypadala tak, jak ji známe dnes. Den po vzniku samostatného Československa politici rozhodli, že využijí vlajku Čech, která byla dvoubarevná – bílo-červená (vrchní pás byl bílý, spodní pás červený).

Tato vlajka se časem ukázala jako problém. Stejnou totiž používaly Polsko a Rakousko a navíc Československo se skládalo z pěti území (Čechy, Morava, Slezsko, Slovensko a Podkarpatská Rus). Čechy byly jen malou součástí. Proto byla vytvořena komise, která měla vybrat novou vlajku, jež by mohla symbolizovat celý československý stát.

Návrhů byla spousta, zpočátku byl dokonce favoritem poněkud komplikovaný návrh amerických Slováků. Svou vlajku navrhl i generál Milan Rastislav Štefánik. Komise nakonec vybrala námět Jaroslava Kurse, nenápadného úředníka a archiváře ministerstva vnitra. Vlajka na něm vypadala podobně, jak ji známe dnes, jen modrý klín zasahoval pouze do její třetiny. Až později byl klín prodloužen tak, aby sahal do poloviny. Nová vlajka Československa tak oficiálně spatřila světlo světa až 30. března 1920!

Vlajka musí viset tak, aby bílý pruh byl nahoře a červený dole. Při manipulaci se nikdy nesmí dotknout země, a pokud ano, měla by se zničit.

UKÁZKA PRVOREPUBLIKOVÉ REKLAMY TIPY NA VÁNOČNÍ DÁRKY

Dítkám nejkrásnější dárek

ke každé příležitosti a nejlepší zábavu na zimu opatříte, objednáte-li jim:

Za 5 K kolekci hraček pro chlapce, obsahující: Jeden velký buben ze silného plechu, zdobený, jednu silnou šavli s pochvou a pásem, jednu vojenskou čepici (červenou neb modrou), jeden velký trakař z tvrdého dřeva, jeden velký žebřinový vozík s vojkou, jednoho velkého koně na kolečkách, jednu hru (9 kusů) kúzelek a kouli, jedny velmi pěkné housle se smyčcem hrající, jednu velkou pušku střelci, jeden veliký klarinet, jednu trubku, jednu veverku šplhající, jednoho vlka rozháněcího, 20 kusů vojáků dřevěných stavěcích, a dva důstojníky na koni k nim, celkem 45 kusů krásných hraček.	Za 6 K kolekci hraček pro dívky, obsahující: 1 velkou dřevěnou kuchyň, krásně vymalovanou, opatřenou potřebnými políčkami, římsičkami a věšáky; vloženo jest do ní následující zařízení: 1 velká plechová kamínka s troubkou, lakovaná a bronzovaná, 1 sklenník, 1 stolek s 2 židličkami, 1 máselníčka, 1 válek na nudle, 3 hrnky různé velikosti, 1 velká mísa, 12 talířů, 1 šálek, 1 talíř na zeleninu, 1 cedník na nudle, 1 pánvička, 1 sběračka, 5 pokliček, 1 plíšek k pečení, 1 bábovka, 1 struhadlo, 1 kastrolek, 1 putynka, 1 konvička, 1 lopatka na smeti, 1 vanička na prádlo, 1 valcha na praní, 1 žehlička s želízem, 1 hmoždík s paličkou, 1 mlýnek na kávu s hudbou.
---	---

Hračky v uvedených kolekcích jsou vesměs ruční výrobky, důkladně spracované a trvanlivé (škodných barev prostě), většinou téměř ani nezníčitelné, takže může je jedno dítě po druhém dědit; nikoliv známé tovární lacinářské zboží, které se nechá hned zničit. Moje kolekce hraček jsou tak upraveny, že hodí se pro dívky všech stavů od půl 2. do 10 roků a docházejí pro svoji láci všude velké obliby. Různé vychovatelské listy přinesly o nich četná pochvalná uznání a i od jednotlivců se jim dostalo hojně pochvaly a doporučení. Hojnost dokladů mám po ruce. Aby se žádný redomníval, že vychvalováním snad jen hledím hračky vnucovati, aniž by měly tu hodnotu, jsem ochoten každému je zaslati k prohlédnutí a komu se nehodí, vezmu je do 10 dnů po vypravení zásilky neporušené zpět a peníze ihned vrátím.

Zásilky dobírkou neb za předem zaslaný obnos vyřizuje: **Josef KOSTELECKÝ,**
Svratouch č. 15, p. p. Svratka, Čechy. 1-04

800
LET
I. SRAZ
RODÁKŮ
LUŽANY
18.5. 1974

KAPELA LUŽANKA

Chtěl bych v mém malém příspěvku připomenout hlavně té starší generaci, že v roce 1971 byla založena v Lužanech dechová kapela Lužanka pod vedením Václava Vlasáka. V té době byli na hospodě manželé Sýkorovi, o topení a úklid sálu se starali manželé Sušankovi. V Lužanech jsme odehráli nespočet balů, ať už to byl myslivecký, sportovní, hasičský, československých drah, maškarní, babský. Na něm jsme všem, kteří seděli na balkóně, zahráli po půlnoci „Jděte báby, jděte domů“. Dvakrát jsme hráli v pražské Lucerně na Pošumavském věnečku. Dvakrát jsme pořádali muzikantský bal na svoje vlastní náklady, kde ještě s námi hrál taneční orchestr. Pan Rada udělal výzdobu z polystyrenu. V té době chodilo dost lidí z okolních obcí. U nálevny na štamprličku bylo pořád obsazeno. Aby nám nevyschla hrdla při hraní, o to se staral Láďa Skála. Jednou jsme vedli prvomájový průvod do Přestic, což by bylo za dnešního provozu nemožné. V té době se pěstovaly v Lužanech tulipány, na 1. května na nich byl místy sníh. Kapela ukončila svoji činnost v roce 1976. Byla to doba, na kterou nemohu zapomenout. Tři muzikanti na snímku z této kapely nejsou již mezi námi.

Antonín Fořt, Zelené, člen kapely

Členové kapely Lužanka jmenovitě:

Zadní řada: Antonín Fořt – tuba, Josefa Babka – bicí, Miroslav Skála – trumpet, Josef Prach – trumpet
Přední řada: Bohuslav Beran, Ladislav Bořík – klarinety, Josef Roubal, Josef Šesták – baskřídlovky, Václav Vlasák (kapelník), Jaroslav Louda – křídlovky

Zapátrali jsme ještě v knize Františka Pěchoučka „Za vesnickými muzikanty“, kde se můžeme dočíst, že když byla v červnu 1971 založena v Lužanech dechová hudba „Lužanka“, byl to záblesk obnovení lužanské hudební tradice po zániku „Kapely Šustíků“ a „Lužanské švitorky“.

S Lužankou zpívali: Josef Prach, Božena Velebná, Vlasta Roubalová a Václav Vlasák. Dechová hudba Lužanka hrála jako soubor lužanských hasičů do podzimu 1976.

A malá zmínka je také ve fotografické příloze kroniky, kde je uvedeno, že při slavnostním otevření nového nákupního střediska vyhrávala 15. 4. 1976 kapela Lužanka.

Poznámka redakce:

Snažili jsme se najít informace o této místní kapele v kronice obce Lužany, bohužel kromě dvou zmínek o tom, že na dotyčné akci hrála kapela Lužanka, se o této kapele v kronice nedočteme. Je to škoda, protože jak je vidět z vyprávění p. Fořta, bylo by určitě o čem psát, a je jen dobře, když se najde pamětník, který nám dokáže alespoň v několika řádcích osudy kapely připomenout.

U NÁS VE ŠKOLE

Základní škola (ZŠ)

Do základní školy nastoupilo v září 15 žáků. Do 1. ročníku jsme přivítali dva žáky. Ve dvou třídách jsou spojeni 1. a 4. ročník, v další třídě 3. a 5. ročník. Všichni žáci přišli odpočatí a s úsměvem.

Školní rok jsme zahájili vlastivědným výletem do naší stověžaté matičky Prahy. Už jen cestování vlakem bylo pro mnohé děti nevšedním zážitkem. A co potom v Praze ... tramvaje, metro, lanovka na Petřín...Prošli jsme se na Hradčany, zhlédli výstavu 100 let české státnosti, prohlédli si chrám svatého Víta, Strahovský klášter, Petřínskou rozhlednu, zasmáli jsme se v zrcadlovém bludišti. A ty výhledy na Prahu. Výlet se nám všem moc líbil.

V pátek 5. října v dopoledních hodinách se žáci 1. a 3. ročníku vydali na Holý vrch a do lesa. Tato akce se stala již naší tradicí. Zorientovali se v krajině, zjistili, co je nového ve vsi a v jejím okolí, zopakovali jsme si názvy rostlin a sbírali přírodniny. Přenesení teoretických znalostí do praxe děti vždy velmi baví, a proto paní učitelky často využívají tento způsob výuky.

V říjnu jsme připravili kulturní vystoupení na Setkání seniorů. Společně s kamarády, kteří již od září chodí do školy v Přešticích, jsme se hráli divadelní představení Zlatovláska. Děvčata z kroužku Šikovné ruce zacvičila s pompony. Všichni návštěvníci si mohli v sále kulturního domu prohlédnout výtvarné práce žáků ZŠ a dětí MŠ.

I v novém školním roce se žáci 4. a 5. ročníku vydali do Blovic na dopravní hřiště, aby si zopakovali dopravní předpisy a značky, které musí znát každý účastník silničního provozu. Děti se předvedly jako zdatní cyklisté, cyklistická helma byla pro ně samozřejmostí a snadno si poradily i s takovými nástrahami jako jsou přechody pro chodce, železniční přejezd či různě komplikované křižovatky. V průběhu programu si vyzkoušely roli řidiče nemotorového vozidla i roli chodce. Nakonec jsme všichni odjízďeli s dobrým pocitem, že od loňského roku udělali naši žáci zase nějaký pokrok.

V listopadu jsme společně s dětmi z naší MŠ a MŠ Dnešice navštívili svíčkárnu Rodas v Plzni – Liticích. Strávili jsme zde opět příjemné dopoledne, děti byly nadšené a šťastné.

Mohly si vyrobit dáreček pro své rodiče a prarodiče v podobě zdobené svíčky či barevné aromatické soli. Vše si zdobily podle své vlastní fantazie a dozvěděly se i něco o výrobě a zdobení svíček. Velmi příjemné prostředí pro nás vytvořili i samotní pracovníci svíčkárny, kteří se našim dětem opravdu věnovali a doporučovali správné postupy. Akce se opravdu vydařila a všichni odjízďeli zpět do školy plni krásných dojmů a zážitků.

Vánoční oslavy jsme zahájili kulturním vystoupením na Valné hromadě SDH Lužany v sobotu 8. prosince společně se dvěma našimi bývalými žáky, kteří zahráli taneční sklady na akordeon a keyboard (klávesy).

Básničky, písničky a koledy jsme předvedli společně s dětmi z MŠ v podvečer 11. prosince na školní zahradě s hudebním doprovodem Jitky Šťastné.

Vánoční zvyky s pouštěním lodiček, házení pantofle, či krájení jablíčka, vyprávění o tom, jak se dříve slavily Vánoce, jaké dárky děti dostávaly pod stromček, to vše jsme si přiblížili v době adventní. Zvládli jsme si společně vytvořit dekoraci na vánoční stůl a zazpívali mnoho vánočních koled.

Těšíme se na Ježíška, ale i na to, co nás čeká v novém roce.

Školní družina (ŠD)

Do školní družiny se přihlásilo všech 15 žáků školy. Hned v prvním týdnu jsme začali plnit úkoly naší „družinové olympiády“.

V úterý 11. září jsme si se zájmem prohlédli prostory šlechtitelské stanice Selgen za doprovodu pana vedoucího Martina Beneše, který nás svým zajímavým povídáním seznámil s celým provozem. Oslovila nás i výstava k 100. výročí založení ochotnického divadla v Lužanech. V Kulturním a komunitním centru (KKC) Přeštice jsme se pobavili při filmu Bob a Bobek.

V Domu historie Přešticka proběhla zajímavá výstava „Blíže ke skále, blíže“. Na okamžik jsme se stali i loutkoherci a sehráli si pro sebe jednu z pověstí o Černé skále.

Jednoho dne jsme využili krásného podzimního počasí a odjeli jsme autobusem do Nezdic. Sotva jsme vystoupili, byli jsme jak smyslu zbavení, což asi zapříčinil pocit, že zde jezdí málo aut. Otestovali jsme nové dětské hřiště a samozřejmě jsme „museli“ vykoupat zdejší prodejnu.“ Do Lužan jsme se vrátili pěšky po loukách kolem rybníka.

Velkou inspirací je pro nás časopis Čiperka. Připravili jsme podle něj dvě soutěže „Putování za rytířem Čiperkou“ a „100 let Československé republiky“. Na konci října se vždy těšíme na dvě výstavy v Přešticích, které probíhají v jeden den. Na „Výstavě ovoce a zeleniny“ jsme se seznámili s různými druhy ovoce a zeleniny a hlavně jsme si pochutnali na dobrém moštu. Na „Výstavě hospodářského zvířectva“ se nám líbila všechna zvířátka, ale od morčátek a malých prasátek se nedalo odtrhnout.

Halloween jsme si užili ve „Strašidelné škole“, do které by se možná leckdo neodvážil vstoupit a na „Strašidelné Halloweenské diskotéce“ se strašidla pořádně vyřádila. Naše strašidla ale nevyváděla velkou neplechu, a proto dostala za dobré chování bonbóny, za které děkujeme maminkám paní Lence Vodičkové, Michaela Tomanové a paní učitelce Věře Drdové.

Na požádání paní Václavy Koukolíkové jsme vyrobili přáníčka a bylinkové sáčky na „Jarmark pro onkoláčky“. Za ušití sáčků děkujeme paní Karolíně Šimonovské, Iloně Skálové, Janě Sedláčkové.

V rámci projektu Juniorfest jsme v přeštickém kině zhlédli film „Matti a Sami aneb lež má krátké nohy“.

Potřetí jsme se zúčastnili soutěže organizované infocentrem města Plzně, tentokrát na téma „Vánoce v lese“. Výrobky jsou vystaveny v Mázhausu plzeňské radnice do 5. 1. 2019.

Rádi jsme opět přijali pozvání na Den otevřených dveří do Střední školy zemědělské a potravinářské v Klatovech. Nejprve jsme si prohlédli budovu, kde mají své zázemí učební obory.

U řezníků jsme ochutnali točený salám, žasli jsme nad šikovnými rukama cukrářů a pekařů. U farmářů jsme poznávali osiva a zahradníci nás vyzkoušeli z poznávání stromů. Kuchaři – čišníci nás přivítali ve svých slušivých oblecích a nabídli nám výborný banán se šlehačkou, koláčky a chuťovky. Ve školní zahradě jsme se zastavili v ZOO koutku a na dvoře jsme si prohlédli vystavené zemědělské stroje. Velkým zážitkem v hlavní budově bylo pochození hadů a podojení makety krávy.

V adventním období jsme vyráběli dárky, vánoční dekorace, přáníčka na koledu. Užili jsme si i čertovskou diskotéku a „Peklo“. Ložští páťáci, kteří nás často navštěvují, se proměnili v čerty a připravili si pro nás zábavné soutěže.

Pilně jsme i ve školní družině trénovali na vánoční vystoupení „Než přiletí andělé“ a zhotovili jsme si kostýmy. Do domu historie Přešticka jsme se zašli podívat na výstavu Betlémů. I v letošním roce jsme si upekli perníčky.

Mateřská škola (MŠ)

Začátkem každého školního roku se u nás tvoří nový kolektiv dětí. Vzpomínáme na prázdniny, horké léto a zážitky z dovolených. První školní dny a týdny sebou přinášejí i smutek, neobejde se to dokonce i bez slziček. Noví kamarádi mají obavy z neznámého prostředí. Do naší mateřské školy chodí celkem 20 dětí. Začleňujeme je do našeho kolektivu společným dováděním, hrami i různými náměty, aby společně prožívali chvíle plné zábavy a nových prožitků.

Podzim má velké kouzlo. Přináší dětem podzimní radovánky a nabízí nepřeberné množství zajímavých námětů ke hrám, pohádkám, činnostem, které přinesou spoustu radosti, zábavy – pouštění draků, příprav zvířátek na zimu a další aktivity.

Na konci září jsme vyjeli za pohádkou „O princezně, Luciášovi a makových buchtách“ do Přeštic, představení se nám moc líbilo a zvládli to i ti nejmenší.

24. října nás neodradilo ani deštivé počasí a vydali jsme se do mokrého rána k rybníku v Lužanech, kam jsme každoročně zváni k výlovu. Děti měly možnost vidět rybáře při chytání ryb do sítí i ryby v kádích.

V průběhu listopadu jsme absolvovali několik výletů a hezkých představení.

6. listopadu jsme k nám do MŠ pozvali kamarády z MŠ Příchovice na čertovskou pohádku. Moc jsme si to užili. Herci pro nás připravili pestrou nabídku písniček, hádanek, pohybových a hudebních her, které čertovskou pohádku provázely. Všichni jsme to zvládli i bez strachu z čertů a slziček.

9. listopadu jsme také nechyběli ani v Komunitním centru Přeštic na Juniorfestu. Pohádky z cyklu „Zahrádka pod hvězdami“ se nám líbily. Děti měly možnost získat odměnu při testu, který pro ně připravila paní Martina Míšková.

22. listopadu jsme uspořádali společný výlet se ZŠ a MŠ Dnešice do svíčkárny v Plzni - Liticích. Malí výtvarníci zde měli možnost ozdobit si vlastní svíčku, nasypat si dáreček v podobě koupelové soli a vykrojit si voňavé mýdlo různých tvarů.

23. listopadu nás čekalo zakončení podzimních témat ve škole a jejím okolí. Paní učitelky nachystaly podzimní stopovačku s plněním úkolů a sladkou odměnou.

27. listopadu za námi přijel pan Kotlár s písničkami z pohádek. Děti byly nadšené z hudby a světelného doprovodu.

Adventní čas jsme prožívali naplno, v klidu a v pohodě. Děti se zapojily do výzdoby třídy, pečení cukroví, výzdoby přáníček a zpívání koled.

4. prosince nás navštívili čert a Mikuláš s nadílkou.

5. prosince jsme zhlédli divadelní představení „Jak se čerti ženili“ v KKC Přeštic.

Rodiče a prarodiče našich dětí jsme pozvali odpoledne 10. prosince na čertovskou besídku a tvořivou dílnu. 11. prosince jsme zazpívali vánoční koledy při společném vystoupení s kamarády ze základní školy na školní zahradě. Před vánočními svátky objevily děti dárky pod rozsvíceným vánočním stromčkem.

Vážení rodiče a přátelé školy, rádi bychom vám poděkovali za podporu naší školy, za čas a sponzorské dary, které jste škole věnovali. Vážíme si toho, že účast na školních akcích je vždy hojná. Máme také plnou podporu zřizovatele školy, a to je neocenitelné. Děkujeme také našim bývalým žákům, kteří nás navštěvují a zapojují se do našich aktivit.

Všem přejeme šťastné a veselé Vánoce v kruhu svých blízkých a přátel.

Zaměstnanci školy

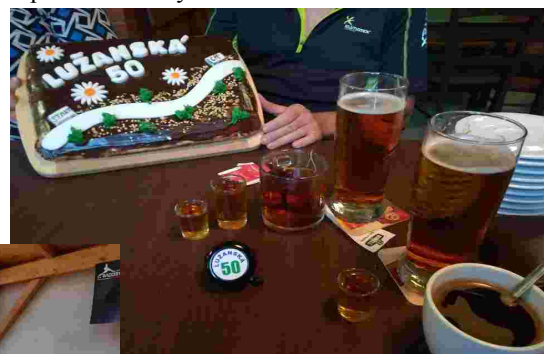
10. PŮLROČNÍK LUŽANSKÉ PADESÁTKY

V sobotu 29. 9. 2018 v 10:00 hod. se z parkoviště pod nákupním střediskem vyjelo na již desátý půlročník tradiční cyklistické vyjíždky LUŽANSKÁ PADESÁTKA. I přesto, že panovalo poměrně chladné počasí, byla účast více než hojná. Jubilejní 10. půlročník přilákal bezmála 40 cyklistů všech věkových kategorií. Na startu vyjíždky obdrželi všichni účastníci nejen pamětní list s mapkou trasy výletu, ale především cyklistické zvonky s logem LUŽANSKÉ PADESÁTKY. Tyto „pamětní“ zvonky nechali zhotovit organizátoři vyjíždky ve třech barvách a každému účastníku byl zvonek libovolné barvy v upomínku věnován. Věříme, že zvonky, které byly pořízeny za finanční podpory Obce Lužany, za což organizátoři děkují, udělaly všem zúčastněným radost, a že jim budou dlouho sloužit.

Po nezbytném startovním fotografování se vyrazilo na trasu, která tentokrát vedla převážně krásnou přírodou jižního Plzeňska přes Příchovice, Kucíny, Střížov, Krasavce, Předence, Čizice, Štěnovice až do Rodinného pivovaru v Radobyčicích. Již v Krasavcích čekalo na všechny cyklisty velmi příjemné překvapení. Zde totiž v současné době žije lužanský rodák Michal Rymus, který je velkým sportovcem a příznivcem amatérské cyklistiky. Michal se svou přítelkyní Ivanou připravili přímo na trase občerstvovací stanici, kde byl všem cyklistům nabídnut tekutý životabudič, tzv. „Michalova Štrůdlvice“. Ivaně a Michalovi tímto za všechny zúčastněné, potažmo občerstvené, mnohokrát děkujeme – bylo to nečekané a velmi milé. Po tomto příjemném jablečném dopingu se pokračovalo dále. V chatové osadě u Radobyčic čekala všechny účastníky další velmi příjemná zastávka. Zde má totiž chatu další milovník amatérské cyklistiky Jirka Kožíšek, který jubilejní půlročník LUŽANSKÉ 50 rovněž velmi obohatil. Se svojí manželkou Maruš totiž připravili občerstvení v tekutém i pevném stavu, které přišlo všem cyklistům vhod. U Maruše a Jirky to bylo rovněž velmi milé a příjemné – každý si něco zakousl (o Jirkových výborných škvarkových plackách se mluví dodnes), popil a děvčatům bylo umožněno si odskočit na WC. Možnost na chatě použít WC byla Jirkou deklarována již před startem vyjíždky, takže při průjezdu chatovou osadou se hledala chata s „hajzlem“. Toto slovní spojení je ovšem potřeba náležitě vysvětlit – „hajzl“ je jednou pro vždy WC a ne Jirka! Z chaty od Jirky a Maruše to již bylo do Rodinného pivovaru Radobyčice jen kousek. Zde bylo organizátory vyjíždky zajištěno místo pro všechny účastníky, aby se zde mohli občerstvit a nabrat síly do druhé poloviny vyjíždky. V pivovaru, kde byla velmi příjemná a usměvavá obsluha, mohli cyklisté mimo jiné ochutnat několik druhů piv vlastní výroby Rodinného pivovaru Radobyčice, který vznikl rekonstrukcí 200 let staré stodoly, respektive její části, s vnitřním posezením pro 25 osob a zahrádkou pro 50 osob.

Ve vnitřním prostoru je příjemné posezení. Venkovní sezení je prozatímně zakryté a při hezkém počasí lze trávit čas na venkovní zahrádce. Pivo je vařeno z jednoho z nejkvalitnějších humnových sladů z české republiky a žateckého chmele. Na čepu jsou trvale 4 druhy piva a příležitostně speciály. Kuchyň tvoří zejména kvalitní a domácí suroviny. Po návštěvě pivovaru se muselo tzv. znovu do sedla, což se po výborném pivu a skvělém jídle nikomu moc nechťelo. Druhá polovina trasy vedla přes Litice, Lhotu, Dobřany, Clumčany, Zastávku, Žerovice, Přestice a Příchovice zpět do Lužan. Po krátké občerstvovací zastávce v restauraci „Káčko“ v Dobřanech se již spěchalo do LUŽANSKÉ HOSPODY, kde cyklistům držel místo hospodský Libor Bláha, který byl na účastníky vyjíždky dobře připraven ke spokojenosti všech zúčastněných. Z příjemného prostředí hospody už se nikomu nechťelo ven realizovat závěrečné fotografování, a tak byla cílová fotografie učiněna přímo v hospodě, kde stejně vždycky bývá opravdový cíl LUŽANSKÉ PADESÁTKY. Při tzv. podojezdovém posezení, kdy všichni příjemně unavení cyklisté probírají zážitky z trasy, čekalo účastníky ještě jedno velmi milé překvapení. Dlouhodobá účastnice LUŽANSKÉ PADESÁTKY Jaruš Burianová si s přítelkyní a příznivkyní amatérské cyklistiky Lenkou Vodičkovou připravily pro všechny překvapení, které nikdo nečekal, a které dodalo jubilejnímu desátému půlročníku LUŽANSKÉ PADESÁTKY opravdový glanc. Jaruš a Lenka totiž tajně upekly LUŽANSKÉ PADESÁTKY k jejím desátým narozeninám nádherný a velmi chutný dort s „lužanskopadesátkovou“ tematikou, čímž udělaly organizátorům i účastníkům LUŽANSKÉ PADESÁTKY velkou radost. Zbývalo tedy u hospodského objednat kávu a k ní si pochutnat na dortu – byl výborný, děkujeme! Závěrem by se asi dalo říci, že 10. jubilejní půlročník byl plný příjemných překvapení, byl krásným výletem a nesmazatelnou stopou se zapsal do již velmi bohaté historie LUŽANSKÉ PADESÁTKY.

Všem účastníkům organizátoři LUŽANSKÉ PADESÁTKY děkují za účast a věří, že se jubilejní, již desátá vyjíždka líbila. Zároveň také přejí VŠE NEJLEPŠÍ A HODNĚ ZDRAVÍ do nového roku 2019! JELO SE PĚKNĚ, NIKOMU SE NIC NESTALO, HOLKÁM TO SLUŠELO – POJEDEME ZAS! Sportu zdar a cyklistice zvlášť!

SDH LUŽANY

Ani o prázdninách hasiči nezaháleli. Dne 14. července jsme se vydali na tradičně námi navštěvovanou soutěž v Červeném Poříčí „O pohár starosty obce“. V klasickém požárním útoku jsme obsadili v kategorii ženy 6. místo a v mužích 9. místo.

Dne 16. 7. proběhla v hasičské zbrojnici brigáda na vystěhování a odstrojování hasičské AVIE, která byla poté obcí prodána do soukromé sbírky. Dále se členové výjezdového družstva sešli v srpnu a odstrojili motor z porouchané PS 12, který byl předán do opravy.

Ve dnech 21. – 25. 8. 2018 proběhlo v autokempu Valcha tradiční soustředění mladých hasičů, kde se mladí hasiči začali připravovat na závod požárníkové všestrannosti. Kromě přípravy na podzimní kolo hry PLAMEN jsme si užili konec prázdnin diskotékou, výletem na hrad Velhartice a do bazénu v Horažďovicích, večerními táboráky a samozřejmě vydatným deštěm, který nechyběl ani letos.

V září hasiči uspořádali tradiční pouťovou zábavu.

Nácviky na podzimní závod požárníkové všestrannosti pokračovaly v měsíci září, kdy jsme se každý týden pravidelně scházeli.

Branný závod se tentokrát konal 6. října ve Strážovicích. Na perfektně připravené a poměrně náročné trati jsme vybojovali 9. místo. Letos se poprvé v rámci podzimního kola uskutečnila i štafeta požárních dvojic, kde jsme obsadili 12. místo.

Družstvo žáků pod vedením Václava Petrželky st. a Pavla Vránka st. tvoří v současné době šest dětí. Na jarní kolo jsme sehnali dvě posily a tak bude družstvo soutěžit v počtu 8 dětí.

V předvečer 100. výročí vzniku samostatného Československého státu byl uspořádán malý pietní akt u pomníku v obci, kde byla hasiči ve stejnokrojích položena kytice.

Na závěr zprávy patří velké poděkování realizačnímu týmu, který se postaral o zdárný průběh oslav a zvláště p. Liborovi Bláhovi za materiální a finanční podporu oslav, dále spolkům v obci a Obecnímu úřadu v Lužanech.

Dovolte, abych všem hasičům, příznivcům a jejich rodinným příslušníkům popřál příjemné strávení svátků vánočních a šťastné vykoučení do roku 2019.

Ing. Václav Petrželka, místostarosta sboru

- 1) Co znamená latinské slovo advent?
- 2) Proč se na svátek sv. Barbory nosívala do stavení větvička z ovocného stromu?
- 3) Proč se věřilo, že hospodyně nesmí vstát od štedrovečerního stolu?
- 4) Proč se dříve dávaly ve stavení do oken svíčky?
- 5) Jakým skutkem získal sv. Mikuláš pověst o své dobrotivosti?
- 6) Ze které země pochází zvyk zavěšování větvičky jmelí v místnosti?
- 7) Z jakých dob se do dnešních dnů dochovala víra, původně staré pohanské rituály, ve zlaté prasátko, magie jmelí, pálení purpury a příprava obřadního pečiva?
- 8) V jaké přírodní události vlastně tkví prastará podstata oslav vánočních svátků?
- 9) Z čeho se skládal tradiční český vánoční pokrm muzika?
- 10) Co bylo hlavní složkou pučálky - oblíbeného pokrmu z pohanských dob?
- 11) Proč se říká starému českému vánočnímu jídlu černý kuba?
- 12) Se kterou domácí činností byly spojeny bílé oděné obchůzkové bytosti lucie?
- 13) Jak je nazýván malý přenosný betlém, se kterým obcházely děti stavení?
- 14) Jakou událost symbolizuje den 28. 12. nazývaný Mlád'átka?
- 15) Kdy a kde se v Praze údajně poprvé objevil nazdobený vánoční stromček?
- 16) Co je to myrha, kterou přinesli tři králové Ježíškovi?
- 17) Se kterým městem je spojen osud Jana Jakuba Ryby, autora České mše vánoční?
- 18) Ve které zemi nosí dárky trpasličí dědeček Jultombe spolu s trpasličky Julnissar?
- 19) Čemu se dříve říkalo calta, štedrovka nebo húska?

VÁNOČNÍ TEST – SPRÁVNÉ ODPOVĚDI

- 1) Co znamená latinské slovo advent? – příchod
- 2) Proč se na svátek sv. Barbory nosívala do stavení větvička z ovocného stromu? - aby děvčata vyvěštila, zda se příští rok vdají - podle toho, zda větvička vykvetla
- 3) Proč se věřilo, že hospodyně nesmí vstát od štedrovečerního stolu? - protože by slepice neseděly na vejcích. Většina vánočních zvyků a pověr se týkala hospodářství - zvířat, polností, ovocných stromů, počasí... - lidé se snažili všemožnými úkony zajistit hojnost a zdraví i do dalšího roku.
- 4) Proč se dříve dávaly ve stavení do oken svíčky? - aby trefily zpátky ke stolu duše zemřelých předků, dokonce se pro ně i prostíralo ke stolu
- 5) Jakým skutkem získal sv. Mikuláš pověst o své dobrotivosti? - svými penězi vykoupil tři dcery jednoho kupce z nevěstince
- 6) Ze které země pochází zvyk zavěšování větvičky jmelí v místnosti? - z Anglie - dodnes mnoho rodin věří v jeho kouzelnou moc a málokde chybí o Vánocích zavěšená větvička. Čím více bílých bobulek jmelí má, tím více štěstí na Vás prý v novém roce čeká. Ke snům o jmelí patří i řada výkladů...
- 7) Z jakých dob se do dnešních dnů dochovala víra, původně staré pohanské rituály, ve zlaté prasátko, magie jmelí, pálení purpury a příprava obřadního pečiva? - z dob Keltů

8) V jaké přírodní události vlastně tkví prastará podstata oslav vánočních svátků? - v zimním slunovratu - symbolizuje ho světlo a zapalování svíček

9) Z čeho se skládal tradiční český vánoční pokrm muzika? - z kousků sušených švestek, jablek, hrušek a meruněk, které se rozvařily a okořenily, přecedily přes pláténko, přidala se lžice povidel, hrozinky, vlašské ořechy a nastrohaný perník... vše se povařilo a muzika se podávala horká na dřevěných miskách. Ještě na počátku 20. století nechyběla na žádném štedrovečerním stole.

10) Co bylo hlavní složkou pučálky - oblíbeného pokrmu z pohanských dob? - hrách - nabobtnalý se nechal 2 - 3 dny klíčit - pučet, pak se opražil na omastku nebo na sucho a podával se slazený medem, cukrem nebo osolený a opepřený. O Vánocích a Velikonocích (velikonoční prázmo) prodávaly pučálku v Praze v Kocích tzv. baby Pučálnice.

11) Proč se říká starému českému vánočnímu jídlu černý kuba? - podle hřibů modráků, které se do kuby přidávají a zbarvují pokrm dočerna

12) Se kterou domácí činností byly spojeny bílé oděné obchůzkové bytosti lucie? - předení lnu - v den jejich obchůzky se nesmělo příst vlákno, neposlušným hospodyním lucie rozmetaly napředené nitě po místnosti

13) Jak je nazýván malý přenosný betlém, se kterým obcházely děti stavení? - skříňkový

14) Jakou událost symbolizuje den 28. 12. nazývaný Mlád'átka? - malé chlapce ve věku do dvou let pobité na Herodův příkaz v Jeruzalémě, kteří se stali prvními obětmi křesťanské víry. Herodes, židovský král, patřil k nejbezohlednějším a nejkrvavějším postavám světových dějin. Známa Betlémská kaple v Praze byla zasvěcena právě Mlád'átkům betlémským.

15) Kdy a kde se v Praze údajně poprvé objevil nazdobený vánoční stromček? - 1812, u režiséra Leibicha v Libni

16) Co je to myrha, kterou přinesli tři králové Ježíškovi? - sušená vonná pryskyřice z myrhovníku

17) Se kterým městem je spojen osud Jana Jakuba Ryby, autora České mše vánoční? - Rožmitál pod Třemšínem. Jakub Jan Ryba žil v letech 1765 - 1815. Rybova mše je obdobou jesličkové hry přenesená na strukturu mše, zasazená do prostředí českého venkova - a co více - v českém jazyce! Brzy po svém vzniku vzbudila velký ohlas a stala se symbolem českých Vánoc. Rybův život byl pravým opakem této radostné a krásné skladby - po celý život narážel na neporozumění vrchnosti, ve své učitelské práci, měl dlouhé spory s místním farářem. Také ho mučila krutá nemoc. Ten osudný den byl zřejmě nevyhnutelný... neodolal slovům svého oblíbeného Seneky: abych dobře umřel, musím umřít rád... a na okraji lesa nedaleko Rožmitálu si podřezal žíly. Zbylo po něm sedm dětí a manželka Anna.

18) Ve které zemi nosí dárky trpasličí dědeček Jultombe spolu s trpasličky Julnissar? - ve Švédsku. Občas však na sebe vánoční skřítek bere podobu kozla, podle legendy o starém lakomém kozlovi, který odmítl darovat Ježíškovi chlup na teplou příkrývku. Vánoce ve Švédsku jsou oslavami živého světla, elektrické žárovky se nepoužívají, v každé domácnosti hoří mnoho svíček.

19) Čemu se dříve říkalo calta, štedrovka nebo húska? - vánočce - vánočky patří mezi nejstarší české obřadní pečivo, kousek se dával dobytku, další kousek se házel do studny, aby měla dobrou vodu a kousek musel dostat i dobrý služebník ale špatný pán - oheň.

SOKOL LUŽANY

Mladší žáci

Mladší žáci i nadále díky velké obětavosti Martina Kalčíka ml. pokračují pod hlavičkou společného družstva v Radkovicích. Do základní sestavy se z Lužan probíjelo jako pravidelně nastupuje jako brankář Jirka Mráček, jako útočník Bert'a Šimonovský a Lukáš Šalom, jako záložník Petr Hájek a jako obránce Martin Kalčík nejmladší a Václav Drda.

Sezónu zahájili žáci již v půlce srpna týdenním soustředěním v Radkovicích. Koncem srpna zahájili sezónu s těmito výsledky:

Radkovice – Losiná 5 : 0

Blovce – Radkovice 4 : 1

Radkovice – Dvůrce 4 : 1

Kasejovice – Radkovice 4 : 2 (1 x Šalom)

Radkovice – Žákava 2 : 1

Radkovice – Stod 0 : 0

Dobruška – Radkovice 12 : 1 (1 x Šalom)

Vstíň – Radkovice 1 : 6 (1 x Šimonovský, 2 x Šalom)

Radkovice – Přestice 1 : 6

Spálené Poříčí – Radkovice 3 : 2 (2 x Šalom)

Podle trenéra rostou pro mužstvo mužů nové opory a je vidět velký výkonnostní posun. Martin Kalčík mladší již 7 let pracuje s těmito žáky, a my bychom mu rádi za jeho práci ještě jednou poděkovali.

Muži

V minulém občasníku jste se dočetli, jak se nám v sezóně 2017 – 2018 podařilo postoupit do okresního přeboru. Během krátké letní přestávky se nám podařilo získat do mužstva dva nové hráče Jana Gruzsku z Přestice a Mariána Velicha. Z čeho však máme největší radost, že se nám díky velké obětavosti našich členů Karla Štycha a Martina Kalčíka staršího během této přestávky podařilo opravit neodtékající kanalizaci a zavést vodu do bufetu. Za perfektně odvedenou práci bychom jim ještě jednou touto cestou chtěli poděkovat.

1. kolo: Do okresního přeboru ročníku 2018 – 2019 vstupujeme na hřišti papírového favorita celého přeboru mužstva Blovice. Na velmi pěkném hřišti hrajeme vyrovnanou partii a dokonce díky Kutkovi dáváme první branku utkání. Soupeři se podařilo vyrovnat, a protože v 89. minutě po rohovém kopu dává svůj druhý gól a v nastavení přidává ještě třetí branku, prohrává náš tým svůj první zápas 3 : 1.

2. kolo: V druhém kole hrajeme doma proti mužstvu ze Žitky. První poločas Lužany vyhrávají brankami Brože a Kutky 2 : 0. Druhý poločas je opět bohatý na branky. Kutka svými dvěma brankami dovršuje hattrick a soupeř vsítí též 2 branky. Nakonec utkání končí výsledkem 4 : 2 pro Lužany.

3. kolo: Na hřišti ve Vstíni se hraje velice vyrovnané utkání. Domácí Vstíň dává první branku, nám se však díky Ondrovi Skálovi podaří ještě do poločasu vyrovnat na 1 : 1. V druhém poločase již žádná branka nepadne a tak končí utkání remízou a jde se na penalty. V penaltovém rozstřelu prohráváme a tak druhý bod zůstává ve Vstíni.

4. kolo: Hrajeme opět venku na hřišti Kláštera. Daří se nám brzy dát dvě branky. Soupeř potom snížil. Nám se povedlo zvýšit na 3 : 1. Klášter však vyrovnává na 3 : 3. Znovu vedeme 4 : 3. Těsně před koncem po rohovém kopu dostáváme branku na 4 : 4. Při penaltách opět prohráváme a tak domů vezeme pouze 1 bod. Branky v utkání dali Kutka, Hořký, Skála a Brož.

5. kolo: Do Lužan zavítaly Zdemyslice. Utkání za silného větru ztrácelo na fotbalovost. Soupeři se podařilo první poločas vyhrát 1 : 0. V druhém poločase jsme se snažili vyrovnat, jenže přišel pokutový kop za faul domácího brankáře a soupeř zvýšil na 2 : 0. Tak také utkání skončilo.

6. kolo: Do Stodu zajíždí naše silně oslabené mužstvo pouze v 11 hráčích. Tito se však semkli a odehráli velmi statečné utkání. Po brance Naxery jsme dokonce vedli 1 : 0. Soupeř potom z penalty vyrovnal. Nám se však díky Kutkovi podařilo vsítit druhý gól. Skvělý výkon podal v brance Martin Toma a nedal již soupeři šanci na vyrovnání. Ze Stodu si tak odvážíme cenné 3 body.

7. kolo: Kdo přišel na hřiště do Lužan později, přišel o hodně. Soupeř z Nepomuku svojí první střelou ve 3. minutě překonal našeho brankáře. Hned z protiútoku Bultas vyrovnává na 1 : 1. V šesté minutě opět hráči Nepomuku zvyšují na 2 : 1. Nám se podaří Gruzskou vyrovnat na 2 : 2. Pak už do konce zápasu branky nepadají a utkání končí. V penaltovém rozstřelu opět prohráváme a získáváme tak jediný bod.

8. kolo: Za hezkého slunného počasí nás čekalo utkání v novém krásném fotbalovém areálu v Dobrušce. Domácím se podařilo dát první branku, na kterou krásnou ránu z dálky odpovědět Marek Toma. Dobruška ještě do poločasu zvýšila na 2 : 1. V druhém poločase se do branky ještě jednou trefili domácí a tak utkání končí naší porážkou 3 : 1.

9. kolo: V tomto kole jsme doma přivítali mužstvo Hradce. Hned v úvodu utkání dostáváme branku. Poté již ani jedno mužstvo branku nedává. Až přichází 90. minuta zápasu a nám se podaří díky brance Mariána Velicha alespoň vyrovnat. V penaltovém rozstřelu opět prohráváme a tak získáváme pouze 1 bod.

10. kolo: Na každé straně bylo v sestavě několik hráčů, kteří působili v obou klubech, proto se dalo očekávat vyrovnané bojovné utkání. Nám se podařilo již v 8. minutě vstřelit první branku. A protože jsme neproměnili mnoho dalších šancí, přišel trest v podobě vyrovnání. 1 : 1 byl konečný výsledek a tak se šlo opět na penalty. Tentokrát se štěstí obrátilo na naši stranu, v pokutových kopech poprvé vítězíme a z Radkovic si vezeme druhý bonusový bod.

11. kolo: Chlumčany „B“ nás v tomto utkání zaskočily a po prvním poločase vedly 2 : 0. Do druhého poločasu naše mužstvo nastoupilo s odhodláním tento výsledek změnit. To se také povedlo a brankami Hořkého a Brože nakonec srovnáváme na 2 : 2. A jsou tu opět pokutové kopy, bohužel opět prohráváme a musíme se spokojit pouze s 1 bodem.

12. kolo: V prvním poločase se střelecky prosazuje jen domácí Spálené Poříčí. Po prohraném prvním poločase 1 : 0 se snažíme o vyrovnání. Máme několik šancí, jenže když už

se zdá, že vyrovnání přijde, dává soupeř z rychlého brejku druhou branku. Ondrovi Brožovi se poté podaří snížit na konečných 2 : 1.

13. kolo: V posledním kole podzimu nás čeká na domácím hřišti nepříjemný soupeř z Merklína. V utkání se snažíme dostat vedení na naši stranu. Naše obrana však najednou propadne a na naši branku se řítí samotný hráč soupeře. Díky skvělému zákroku brankáře Martina Tomy se stav nemění. Nám se poté ještě v prvním poločase podaří dát branku (Hořký) na 1 : 0. V bojovném druhém poločase statečně bojujeme o vítězství, a protože už se skóre nemění, získáváme všechny 3 body.

V tabulce tedy končíme zatím na 9. místě s pasivním skóre 21 : 24 a 16 body.

Právě po skončeném posledním utkání podzimu jsme se sešli v kulturním domě na tradičním již 23. setkání bývalých a současných hráčů Sokola a jejich příznivců spojeným s vý-

roční valnou hromadou. Zde jsme zhodnotili činnost našeho oddílu v roce 2018 a pobavili se při hudební produkci pana Reina.

Rádi bychom Vás všechny pozvali na námi připravované akce:

25. 12. 2018 od 9,00 hodin na tradiční vánoční pochod

8. 2. 2019 od 20,00 hodin na Sokolský ples s hudbou pana Žakovce.

Dovolte ještě, abych před koncem tohoto roku touto cestou poděkoval všem, hlavně obecnímu úřadu za skvělou spolupráci, našim příznivcům, kteří nás podporují v dobách dobrých i zlých a všem těm, kteří jakoukoliv měrou pomáhají při činnosti Sokola.

Vám všem bych chtěl jménem svým i jménem Sokola popřát krásné prožití svátků vánočních a do roku 2019 hodně a hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Za TJ Sokol Lužany z.s. Josef Havránek 102

PRAKIÁDA LUŽANY – 13. ROČNÍK

1. 9. 2018

CELKOVÉ POŘADÍ

1. MÍSTO	Pavel Bezděk
2. MÍSTO	Josef Brtník
3. MÍSTO	Jiří Lukeš
4. MÍSTO	Jaroslav Uller
5. MÍSTO	Josef Hrubý
6. MÍSTO	Rudolf Čermák
7. MÍSTO	Jiří Dach
8. MÍSTO	František Jahelka
9. MÍSTO	Vladimír Krňoul ml.
10. MÍSTO	Jiří Běl
11. MÍSTO	Zdeněk Hanžl
12. MÍSTO	Mirka Srbková
13. MÍSTO	Josef Kalčík
14. MÍSTO	Zdeněk Petříček, Jiří Schmidt, Lubomír Eret, Vladimír Krňoul st. Monika Dachová
15. MÍSTO	Jaroslav Florián
16. MÍSTO	Karel Štych, Pavel Pěchouček
17. MÍSTO	Martin Kalčík
18. MÍSTO	Kamil Duchek, Rudolf Ritter
19. MÍSTO	Martin Koukolík st., Petr Brtník, Krňoulová Petra, Jitka Hrabíková, Vojtěch Kovařík, Karel Kalčík
20. MÍSTO	Václava Koukolíková, Jiří Kožíšek, Jaroslav Vogeltanz, František Hřebačka, Vladimír Vodička, Carvová Ivana
21. MÍSTO	Jiří Vránek, František Pytlík, Dominik Burian, Martin Koukolík ml., Zdeněk Domek, Markéta Krňoulová

22. MÍSTO	Josef Havránek, Lubomír Faigl, Martina Bauerová, Karel Schröder
23. MÍSTO	Zdeňka Lišková
24. MÍSTO	Josef Karel, Lenka Vodičková

Kategorie ženy – samostatné hodnocení

1. Mirka Srbková	6. Václava Koukolíková
2. Monika Dachová	7. Markéta Krňoulová
3. Jitka Hrabíková	8. Martina Bauerová
4. Petra Krňoulová	9. Zdeňka Lišková
5. Ivana Carvová	10. Lenka Vodičková

